

**POLICIJOS DEPARTAMENTAS
prie Vidaus reikalų ministerijos**

LIETUVOS POLICIJA

PAŽYMA

**APIE POLICIJOS ĮSTAIGŲ
VEIKLĄ IR NUSIKALSTAMUMĄ
PER 2011 METUS**

Ginti. Saugoti. Padėti.

**Vilnius
2012**

TURINYS

I. APLINKOS FAKTORIŲ ĮTAKA POLICIJOS VEIKLAI	1
GYVENTOJŲ NUOMONĖ APIE POLICIJOS VEIKLĄ	1
POLICIJOS VEIKLOS OPTIMIZAVIMAS IR NAUJOS FUNKCIJOS	2
POLICIJOS PERSONALAS	3
VIDAUS DRAUSMĖ	5
PASIPRIEŠINIMO POLICIJOS PAREIGŪNAMS ATVEJAI	6
VIDAUS KONTROLĖ	8
POLICIJOS FINANSAVIMAS	9
INVESTICIJOS IR DARBO SĄLYGŲ GERINIMAS	9
TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS	10
II. POLICIJOS DEPARTAMENTO 2011–2013 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS.....	11
III. POLICIJOS PREVENCINĖ VEIKLA	12
IV. UŽREGISTRUOTŲ ĮVYKIŲ, TEISĖS PAŽEIDIMŲ IR NUSIKALSTAMUMO DUOMENŲ ANALIZĖ.....	14
UŽREGISTRUOTI ĮVYKIAI (PRĮR)	14
UŽREGISTRUOTI ADMINISTRACINIAI TEISĖS PAŽEIDIMAI (ATPEĮR).....	15
NUSIKALSTAMUMO TENDENCIJOS PER 2011 M.	16
TURTINĖ ŽALA	23
KELIŲ EISMO ĮVYKIAI, KURIOSE ŽUVO ARBA BUVO SUŽEISTI ŽMONĖS	24
AKCIZINĖS PREKĖS IR KONTRABANDA	26
V. APIBENDRINIMAI IR PRIORITETINĖS VEIKLOS KRYPTYS 2012 M.	28

**POLICIJOS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

**PAŽYMA
APIE POLICIJOS ĮSTAIGŲ VEIKLĄ IR NUSIKALSTAMUMĄ
PER 2011 METUS**

2012-01-25
Vilnius

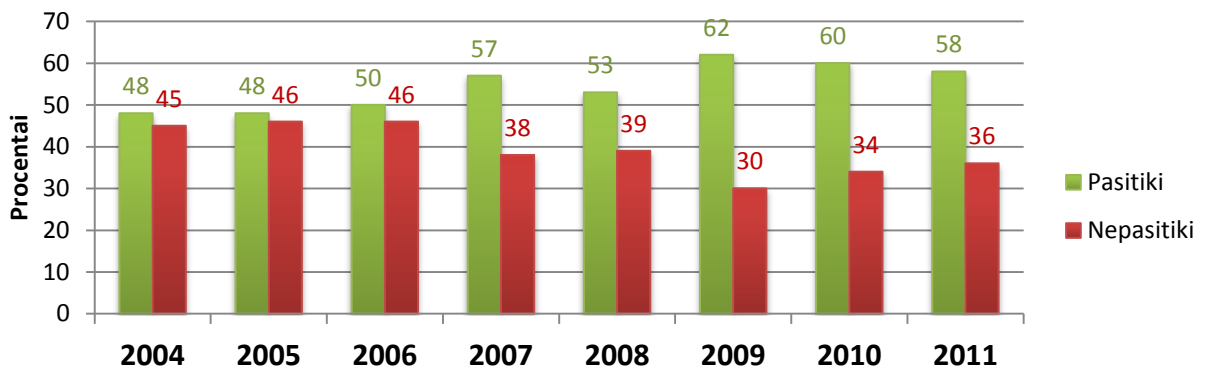
**I. APLINKOS FAKTORIŲ ĮTAKA POLICIJOS
VEIKLAI**

Gyventojų nuomonė apie policijos veiklą

2011 m. atliktos visuomenės nuomonės apklausos duomenimis 58 proc. gyventojų pasitiki policija, tai yra 2 procentiniais punktais mažiau negu 2010 m. Nors pasitikėjimas policija nežymiai sumažėjo, tačiau ilgalaikė tendencija išlieka gera – visuomenė pasitiki policija.

Nuo 2004 m., kai buvo pradėtos daryti visuomenės nuomonės apklausos, pasitikėjimas policija yra padidėjęs 10 proc. punktų (2004 m. pasitikinčiųjų buvo 48 proc.). Maksimalus pasitikėjimas policija buvo užfiksuotas 2009 m., kai pasitikinčiųjų buvo 62 proc. Šiuo metu pasitikėjimas policija viršija kai kurių kitų teisėsaugos institucijų reitingus.

Gyventojų pasitikėjimas policija

Pasitikėjimas policija pagal apskritis

	2007	2008	2009	2010	2011
Alytaus aps.	53	71	69	75	72
Kauno aps.	44	60	63	78	67
Klaipėdos aps.	58	63	63	80	57
Marijampolės aps.	61	67	66	67	59
Panevėžio aps.	57	57	53	73	45
Šiaulių aps.	54	68	69	78	51
Tauragės aps.	53	72	58	74	55
Telšių aps.	46	71	70	72	66
Utenos aps.	64	73	71	80	47
Vilniaus aps.	51	64	63	63	57

PASTABA: nuo 2011 m. gyventojų apklausą organizavimo VRM pagal naują apklausų metodiką

Nepasitikintys policija įvardija šias priežastis: policijos pareigūnai dažnai pažeidžia įstatymus, ima kyšius, policijos pareigūnai nekelia pasitikėjimo bei yra nesąžiningi.

Policijos veiklos optimizavimas ir naujos funkcijos

Per 2011 m. buvo tęsiamas policijos sistemos optimizavimas, pareigybių mažinimas ir struktūrų keitimas:

1. Įgyvendinant Lietuvos policijos sistemos plėtros programos nuostatas nuo 2012 m. sausio 1 d. atsisakyta policijos teikiamų komercinių apsaugos funkcijų vykdymo. Viešosios policijos rinktinėje "Vytis" panaikintas apsaugos padalinys vykdęs apsaugos funkcijas pagal civilinės teisės sandorius.

2. 2011 m. Policijos departamente, Lietuvos kriminalinės policijos biure ir teritorinėse policijos įstaigose panaikintos iš viso 59 vadovaujančių darbuotojų pareigybės.

3. Per 2011 m. policijoje pradėta vykdyti pertvarka siekiant užkirsti kelią pareigūnų piktnaudžiavimui ir korupcijai. Policijos departamente įkurta Imuniteto valdyba sujungiant Policijos departamento Vidaus tyrimų valdybą ir Lietuvos kriminalinės policijos biuro Korupcijos kontrolės valdybą.

4. 2012 m. sausio 1 d. iš vidinių rezervų Imuniteto padaliniai pradėti kurti apskričių vyriausiuosiuose policijos komisariatuose ir juose įsteigtos 66 pareigybės.

5. 2011 m. kovo 1 d. Policijos departamente pertvarkyta Viešosios policijos valdyba prijungiant Policijos informacijos valdybos padalinį, įsteigus Rizikos valdymo ir vidaus kontrolės skyrių, o Veiklos organizavimo ir prevencijos skyriuje įsteigiant tris naujus poskyrius: Nepilnamečių ir apylinkės inspektorių, Migracijos bei Patrulių.

6. Per 2011 m. buvo uždarytos dvi neatitinkančios reikalavimų policijos areštinės Biržų r. ir Ignalinos r. PK. Atidaryta viena nauja Elektrėnų PK areštinė.

7. 2011 m. birželio 1 d. Kauno AVPK Operatyvaus valdymo skyrius įjungtas į Viešosios policijos valdybos sudėtį.

8. 2011 m. rugpjūčio 1 d. AVPK struktūrinių policijos komisariatų Operatyvaus valdymo ir Migracijos poskyriai pertvarkyti į padalinius, esančius viešosios policijos skyrių sudėtyje.

9. 2011 m. gegužės mėn. priimti nauji teisės aktai, skirti kovai su smurtu artimoje aplinkoje. Naujas teisinis reguliavimas įsigaliojo nuo gruodžio 15 d. ir pareikalavo papildomų policijos žmogiškųjų ir finansinių išteklių, kurie nebuvo skirti.

10. Per 2010 - 2011 metų reorganizacijas ir atitinkamus darbo organizavimo pakeitimus tiesioginis ekonominis efektas sudarė virš 6 mln. Lt. Lėšos buvo nukreiptos policijos veiklos intensyvumui palaikyti sumažėjusio finansavimo sąlygomis.

Kelis metus iš eilės policijai pavedamos papildomos funkcijos, neparemtos finansiniais ir intelektualiais ištekliais. Nuo 2011 m. gruodžio 15 d. įsigaliojo LR Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymas. Dėl šio įstatymo įsigaliojimo padaugėjo darbo policijos patruliams reaguojant į pranešimus dėl smurto artimoje aplinkoje, ikiteisminio tyrimo pareigūnams, atliekantiems ikiteisminio tyrimo veiksmus, taip pat nepilnamečių reikalų ir apylinkių inspektoriams, kontroliuojantiems smurtą patyrusio asmens apsaugos priemones, o taip pat padidėjo išlaidos pervežant ir uždarant smurtautojus į policijos areštines.

Jau dabar matome, kad tik nuo 2011 m. gruodžio 15 d. iki gruodžio 31 d. gauti 1 942 pranešimai apie galimą smurtą artimoje aplinkoje, iš jų pradėti 652 ikiteisminiai tyrimai, kai per visus 2010 m. buvo pradėta tik 614 ikiteisminių tyrimų. Įvertinus šiuos pokyčius, bei atsižvelgiant į tai, kad ši funkcija liko neparemta nei finansiniais, nei intelektualiais resursais, gali prireikti perskirstyti arba skirti papildomus žmogiškuosius bei materialinius resursus tam tikroms policijos veiklos sritims.

Papildomų resursų gali pareikalauti šiuo metu derinama ir planuojama šiais metais pradėsianti veikti Lietuvos ir Baltarusijos vyriausybės susitarimu patvirtinta supaprastinta kelionių per Lietuvos – Baltarusijos valstybės sieną iki 50 km tvarka, kurios kontrolę vykdys policijos darbuotojai.

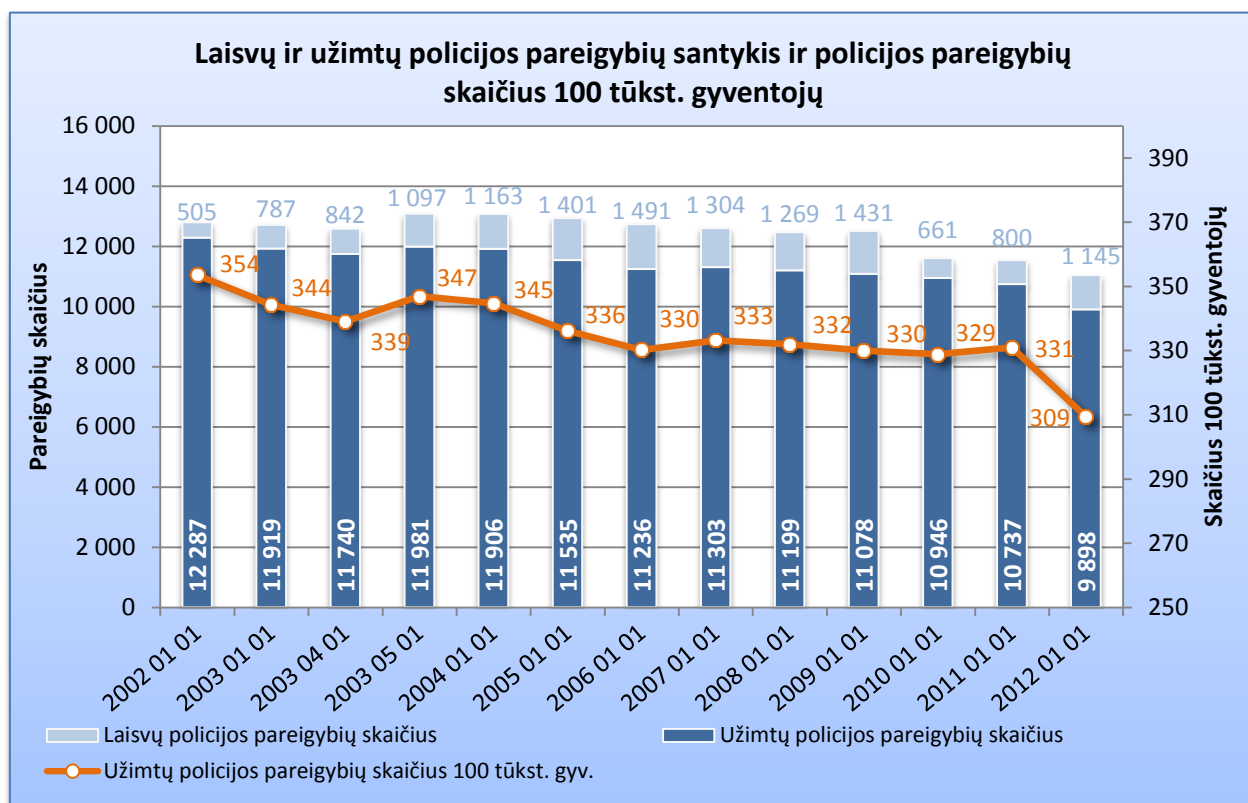
Policijos personalas

2012-01-01 šalyje buvo įsteigtos 13 434 policijos pareigūnų ir civilių pareigybės. Per metus įsteigtų pareigybių skaičius sumažėjo 895 pareigybėmis arba 6,2 proc.

Š. m. sausio 1 d. šalyje buvo 11 043 įsteigtų statutinių policijos pareigūnų pareigybių, iš jų užimtos buvo 9 898 pareigybės. Per metus įsteigtų statutinių policijos pareigūnų pareigybių skaičius sumažėjo 494 pareigybėmis arba 4,3 proc.

Užimtų statutinių policijos pareigybių skaičius per metus sumažėjo 839 pareigybėmis arba 7,8 proc.

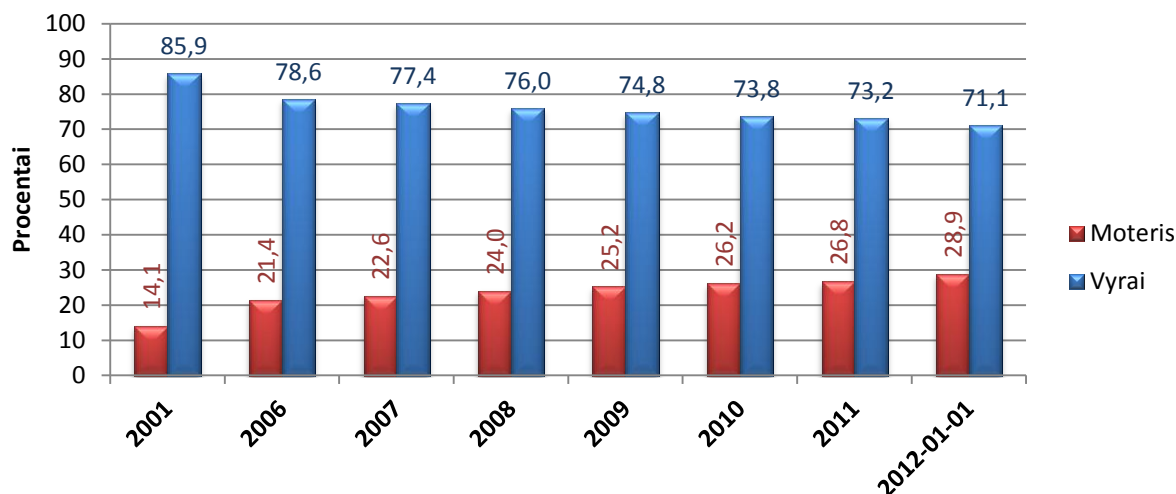
Laisvos yra 1 145 statutinių policijos pareigūnų pareigybės, tai sudaro 10,4 proc. nuo įsteigtų statutinių policijos pareigūnų pareigybių skaičiaus.

Nuo 2001 m. sausio 1 d. iki 2012 m. sausio 1 d. dirbančių policijos pareigūnų skaičius sumažėjo 2 833 pareigūnais.

Per tą patį laikotarpį policijoje dirbančių policijos pareigūnių moterų skaičius padidėjo 1 058. Šiuo metu moterys sudaro 28,9 proc. visų policijos pareigūnų ir šis rodiklis nuolat didėja (2011 m. – 26,8 proc., 2010 m. – 26,2 proc., 2009 m. – 25,2 proc., 2008 m. – 24 proc., 2007 m. – 22,6 proc., 2006 m. – 21,4 proc.).

Policijos pareigūnų santykis pagal lytį

Laisvų pareigybių skaičius kito, nes kasmet daugiau darbuotojų buvo atleidžiama iš tarnybos nei priimama bei dėl mažinamo policijos finansavimo. Ženkliai policijos pareigybių skaičius sumažėjo 2009 m., kai buvo panaikintos 896 laisvos policijos pareigūnų pareigybės.

	Maks. pareigybių skaičius	Įsteigtų pareigybių skaičius		Užimtų pareigybių skaičius		Laisvų pareigybių skaičius	
		iš viso	proc.	iš viso	proc.	iš viso	proc.
Lietuva	14 259	13 434	94,2	12 112	84,9	1 323	9,3
Alytaus aps.	677	662	97,8	600	88,6	62	9,2
Kauno aps.	2 441	2 152	88,2	1 988	81,4	164	6,7
Klaipėdos aps.	1 420	1 340	94,3	1 212	85,3	128	9,0
Marijampolės aps.	595	582	97,8	528	88,7	54	9,1
Panevėžio aps.	998	993	99,5	891	89,3	102	10,2
Šiaulių aps.	1 223	1 220	99,7	1 091	89,2	129	10,5
Tauragės aps.	410	410	100,0	336	82,0	74	18,0
Telšių aps.	536	517	96,5	465	86,7	52	9,7
Utenos aps.	621	605	97,4	535	86,2	70	11,3
Vilniaus aps.	3 370	3 295	97,8	2 950	87,5	344	10,2

Pastaraisiais metais ženkliai didėja policijos pareigūnų amžius. Jei 2001 m. didžiausią policijos pareigūnų dalį sudarė pareigūnai, kurių amžius buvo nuo 25 iki 30 m. (4 143), tai 2012 m. sausio 1 d. daugiausia buvo pareigūnų, kurių amžius nuo 35 iki 40 m. (2 859).

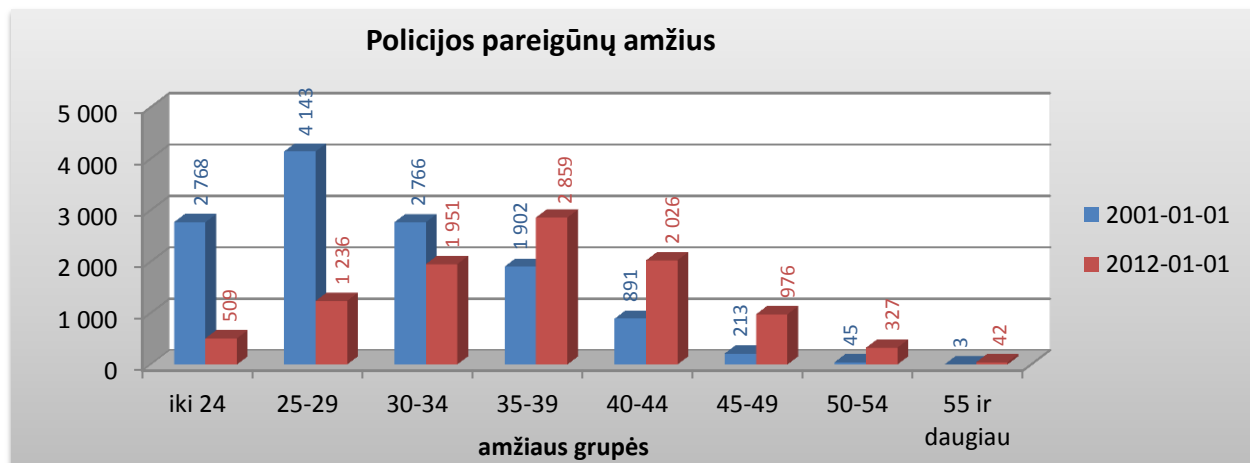
Daugiau nei dvigubai padidėjo pareigūnų, kurių amžius nuo 45 iki 60 m., jų yra 1 344 (13,5 proc.).

2012 m. sausio 1 d. 100 tūkst. šalies gyventojų teko 345¹ įsteigtos policijos pareigybės. 2011 m. sausio 1 d. buvo 356.

100 tūkst. šalies gyventojų tenka 309 užimtoms policijos pareigybėms (2011 m. sausio 1 d. buvo 331).

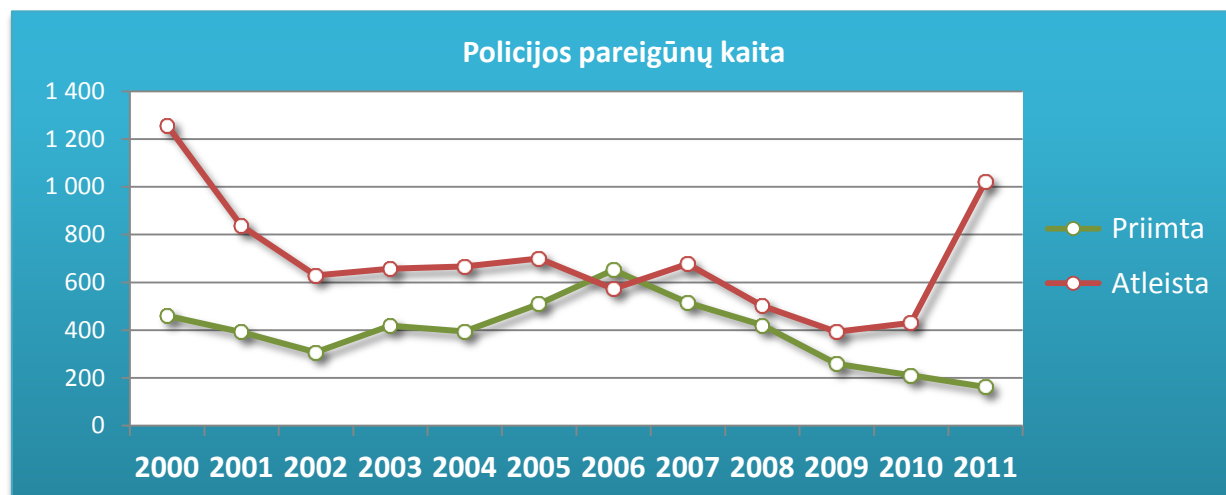
Laisvų pareigybių skaičius didėjo, nes kasmet dėl mažėjančio policijos finansavimo daugiau darbuotojų buvo atleidžiama iš tarnybos nei priimama.

¹ Lietuvos statistikos departamento oficialus gyventojų skaičius 2012 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo 3 199 300 gyventojų.

Nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2 400 padidėjo dirbančių pareigūnų, turinčių būtina vidaus tarnybos stažą pareigūnų ir karių valstybinei pensijai gauti. Pareigūnų, turinčių tarnybos stažą iki 10 m., mažėja (jų dalis policijos sistemoje nuo 2001 m. sumažėjo beveik 5 kartus).

Paskutiniu metu pastebimas didesnis susidomėjimas galimu išdarbinimu policijos sistemoje, tačiau tai daugiau įtakoja susiklosčiusi ekonominė finansinė situacija šalyje.

Per 2011 metus į policijos sistemą priimti 162 policijos pareigūnai, o atleisti iš tarnybos 1 022 pareigūnai.

Per 2011 m. į policijos sistemą priimti 162 policijos pareigūnai, o atleisti iš tarnybos 1 022 pareigūnai.

Analizuojamu 2000 – 2011 m. laikotarpiu daugiausia pareigūnų buvo atleista patiems prašant, išeinant į pensiją, taip pat dėl sveikatos būklės. Tačiau nuo 2010 m. stebima tendencija, kai daugiausia pareigūnų atleidžiama dėl sveikatos būklės. 2011 m. iš visų atleistų pareigūnų dėl sveikatos būklės buvo atleista 33 proc., patiems prašant dėl išėjimo į pensiją – 24,9 proc., 13,4 proc. – panaikinus pareigybę, 12,7 proc. atleista patiems prašant, 5,0 proc., – suėjus nustatytam amžiui, 5,9 proc. atleisti dėl neigiamų motyvų.

Vidaus drausmė

Per 2011 m. buvo atlikti tarnybiniai patikrinimai dėl 2 200 policijos pareigūnų galimai padarytų tarnybinių nusižengimų ar kitų teisės pažeidimų (per 2010 m. – 2 346). Tarnybinių patikrinimų metu nustatyta, kad 1 011 pareigūnų padarė tarnybinius nusižengimus ar kitus teisės

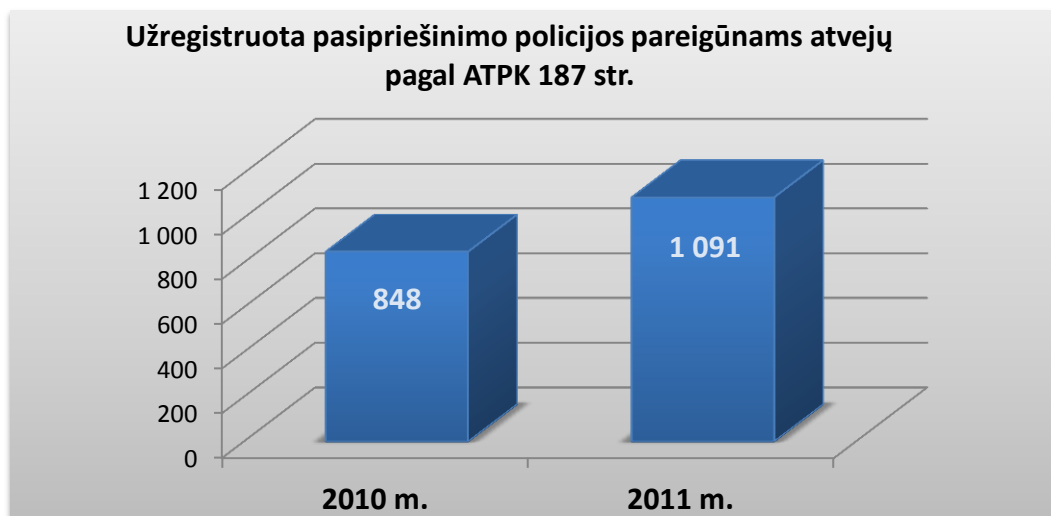
pažeidimus (2010 m. – 1 006). Tarnybinei atsakomybei buvo patraukti 492 pareigūnai (2010 m. – 479). 50 policijos pareigūnų (2010 m. – 39) buvo atleisti iš vidaus tarnybos dėl neigiamų motyvų iš jų 13 pareigūnų skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš vidaus tarnybos, 37 pareigūnai atleisti iš vidaus tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą. Į šį atleistų pareigūnų skaičių įeina ir keli pareigūnai, kurie tarnybinius nusižengimus padarė dar 2010 m., tačiau tarnybinei atsakomybėn patraukti 2011 m. Taip pat reikia paminėti, kad 2011 m. atleista 11 pareigūnų įsiteisėjus apkaltinamajam teismo nuosprendžiui.

Per 2011 m. nustatyti 22 pareigūnai, kurie padarė šurkščius KET pažeidimus (vairavo transporto priemonę būdami neblaivūs, būdami neblaivūs padarė eismo įvykius, vengė girtumo nustatymo ar pasišalino iš eismo įvykio vietos). Visi jie atleisti iš vidaus tarnybos už pareigūno vardo pažeminimą. Dar 6 atleisti 2011 m. už pareigūno vardo pažeminimą už šurkščius KET pažeidimus, padarytus 2010 m. Dėl 3 pareigūnų tebevyksta tyrimas.

Už alkoholinius gėrimų vartojimą tarnyboje arba atvykimą į tarnybą būnant neblaiviam 13 pareigūnų atleisti iš vidaus tarnybos.

Pasipriešinimo policijos pareigūnams atvejai

Per 2011 Administracinių teisės pažeidimų ir eismo įvykių registro (ATPEJR) duomenimis² pagal ATPK 187 str. užregistruotas 1 091 pasipriešinimo policijos pareigūnams atvejais. 2010 m. buvo užregistruoti 848 pasipriešinimo policijos pareigūnams atvejais. 2011 m. pasipriešinimų policijos pareigūnams atvejų pagal ATPK 187 str. padidėjo 28,7 proc.

Pagal apskritis daugiausiai pasipriešinimų pareigūnams atvejų užregistruota Vilniaus apskrityje – 554 atvejais. Lyginant su 2010 m., pasipriešinimo atvejų skaičius apskrityje padidėjo 30,8 proc. Daugiausiai užregistruotų pasipriešinimų pareigūnams atvejų skaičius padidėjo Marijampolės (100 proc.) ir Alytaus (84,6 proc.) apskrityse.

Tik Tauragės apskrityje per 2011 m. sumažėjo pasipriešinimų pareigūnams atvejų skaičius (-16,7 proc.).

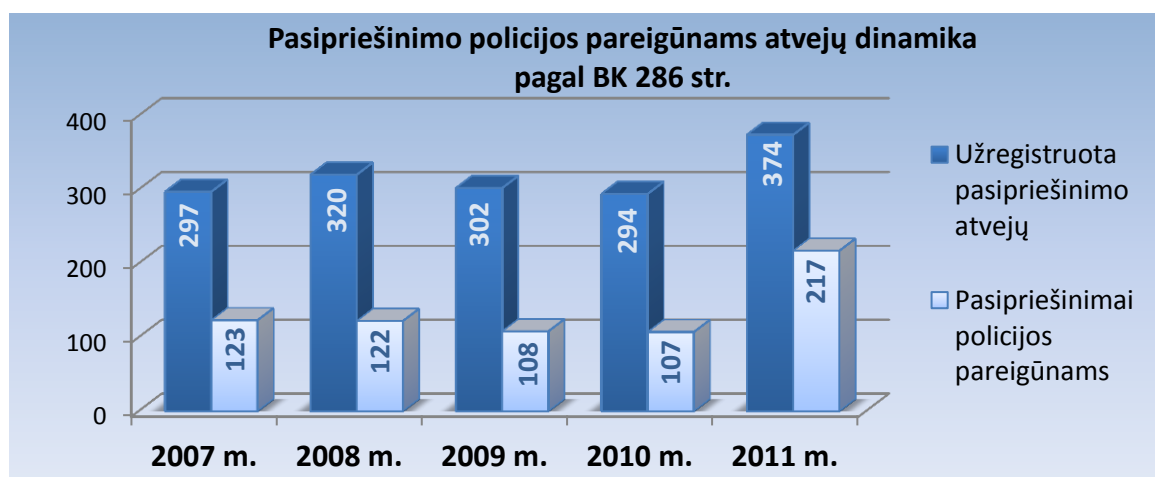
Per 2011 m. 100 dirbančiųjų pareigūnų teko 11,1 pasipriešinimo pagal ATPK 187 str. atvejais. 2010 m. teko 7,9. Pagal apskritis daugiausiai jų užregistruota Vilniaus aps. – 24, Utenos aps. – 15,1. Mažiausiai pasipriešinimų 100 dirbančiųjų pareigūnų užregistruota Panevėžio aps. – 4 ir Alytaus aps. – 4,7.

² duomenų skaičiavimai atlikti 2012 m. sausio 19 d.

	ATPK 187 str. 1 d., policijos pareigūnai				Pasipriešinimų sk. 100 dirbančių pareigūnų	
	2010	2011	sk.	proc.	2010	2011
Iš viso	848	1091	243	28,7	7,9	11,1
Alytaus aps.	13	24	11	84,6	2,4	4,7
Kauno aps.	101	132	31	30,7	5,4	7,6
Klaipėdos aps.	64	78	14	21,9	5,8	7,5
Marijampolės aps.	15	30	15	100,0	3,2	6,7
Panevėžio aps.	22	29	7	31,8	2,8	4,0
Šiaulių aps.	66	87	21	31,8	6,6	9,5
Tauragės aps.	48	40	-8	-16,7	15,5	14,4
Telšių aps.	38	46	8	21,1	9,1	11,9
Utenos aps.	56	71	15	26,8	10,9	15,1
Vilniaus aps.	425	554	129	30,4	17,3	24,0

Informatikos ir ryšių departamento prie VRM duomenimis per 2011 m. pagal BK 286 str. „Pasipriešinimas valstybės tarnautojui ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklai“ buvo užregistruoti 374 pasipriešinimo valstybės tarnautojams atvejai, arba 27,2 proc. daugiau lyginant su 2010 m. Ištirta 85,6 proc. pasipriešinimo atvejų, per 2010 m. – 90,8 proc.

Iš visų 374 pasipriešinimo valstybės tarnautojams atvejų policijos pareigūnams buvo pasipriešinta 217 kartų arba 58,0 proc. nuo visų atvejų. Per 2010 m. policijos pareigūnams buvo pasipriešinta 107 kartus arba 36,4 proc. Iš pateiktų duomenų matyti, kad didėja ir bendras pasipriešinimų valstybės tarnautojams skaičius, ir pasipriešinimų policijos pareigūnams skaičius. 2011 m. lyginant su 2010 m., pasipriešinimų policijos pareigūnams skaičius išaugo 2 kartus.

Analizuojant pasipriešinimo policijos pareigūnams atvejus pagal apskritis, daugiausiai per 2011 m. pasipriešinimų policijos pareigūnams įvykdyta Kauno, Šiaulių ir Vilniaus apskrityse.

Pasipriešinimo policijos pareigūnams skaičius sumažėjo dvejose apskrityse (Alytaus ir Klaipėdos), kitose apskrityse registruojamas didėjimas, didžiausias – Kauno apskrityje (absoliučiais skaičiais).

		Pasipriešinimo policijos pareigūnams atvejai pagal BK 286 str.		Didėjimas (+) Mažėjimas (-)		Pasipriešinimų sk. 100 dirbančių pareigūnų	
		2010	2011	sk.	proc.	2010	2011
	Iš viso	107	217	110	102,8	1,1	2,5
1	Alytaus aps.	3	2	-1	-33,3	0,5	0,4
2	Kauno aps.	20	85	65	325,0	1,1	4,9
3	Klaipėdos aps.	9	7	-2	-22,2	0,8	0,7
4	Marijampolės aps.	7	10	3	42,9	1,5	2,2
5	Panevėžio aps.	7	11	4	57,1	0,9	1,5
6	Šiaulių aps.	35	39	4	11,4	3,5	4,3
7	Tauragės aps.	5	15	10	200,0	1,6	5,4
8	Telšių aps.	8	9	1	12,5	1,9	2,3
9	Utenos aps.	1	14	13	1 300,0	0,2	3,0
10	Vilniaus aps.	12	25	13	108,3	0,5	1,1

Pagal BK 286 str. 100 dirbančiųjų pareigūnų šalyje užregistruotas 2,5 pasipriešinimo atvejo, per 2010 m. – 1,1. Pagal apskritis daugiausiai jų užregistruota Tauragės aps. – 5,4, Kauno aps. – 4,9 ir Šiaulių aps. – 4,3. Mažiausiai pasipriešinimų 100 dirbančiųjų pareigūnų užregistruota Alytaus aps. – 0,4 ir Klaipėdos aps. – 0,7.

BK ir ATPK iki šiol minimi du skirtingi nusižengimai – nurodymų nepaisymas ir pasipriešinimas pareigūnams. LR Seimui patvirtinus jau pateiktą projektą pastarojo nusižengimo nebeliktų, o bet koks konfliktas su pareigūnais galėtų būti įvardijamas, kaip teisėtų nurodymų nepaisymas.

Policijos departamentas per Vidaus reikalų ministeriją pasiūlė BK pataisas, kurios numatytų, kad teisėtų pareigūnų nurodymų nepaisymas būtų traktuojamas ne kaip nesunkus, bet kaip apysunkis nusikaltimas, už kurį būtų numatyta sankcija laisvės atėmimo bausmė iki ketverių metų. Taip pat pasiūlyta nustatyti, kad visos baudos, susijusios su pasipriešinimu pareigūnams bei numatytos ATPK, būtų dvigubai didesnės.

Vidaus kontrolė

Per 2011 m. Policijos departamento padaliniai, vykdydami policijos įstaigų vidaus kontrolės procedūras, organizavo ir atliko 8 tikslinius patikrinimus. Įvairiais veiklos klausimais atlikti patikrinimai Marijampolės, Alytaus, Utenos, Kauno AVPK, Antiteroristinių operacijų rinktinėje „Aras“, Lietuvos policijos kriminalistinių tyrimų centre bei Lietuvos kriminalinės policijos biure. Nustačius rizikos veiksnius darbo grafikų sudarymo, darbo ir poilsio laiko policijos įstaigose apskaitos tvarkos laikymosi klausimais, atliktas patikrinimas Panevėžio AVPK.

Šešių tikrintų policijos įstaigų vadovų veikla įvertinta „gerai“, o dviejų įvertinta „patenkinamai“. Vertinant atskirų padalinių veiklą dažniausiai „patenkinamai“ vertinta policijos įstaigų Finansų ir Personalo padalinių veikla.

Atliekant tikslinius patikrinimus visose tikrintose policijos įstaigose buvo nustatyti didesni ar mažesni trūkumai, kurių dauguma pašalinti vietoje. Dažniausiai policijos įstaigose pasikartojantys trūkumai yra šie: įstaigos padalinių nuostatai neatitinka įstaigos nuostatų; pareigybių aprašymai neatitinka

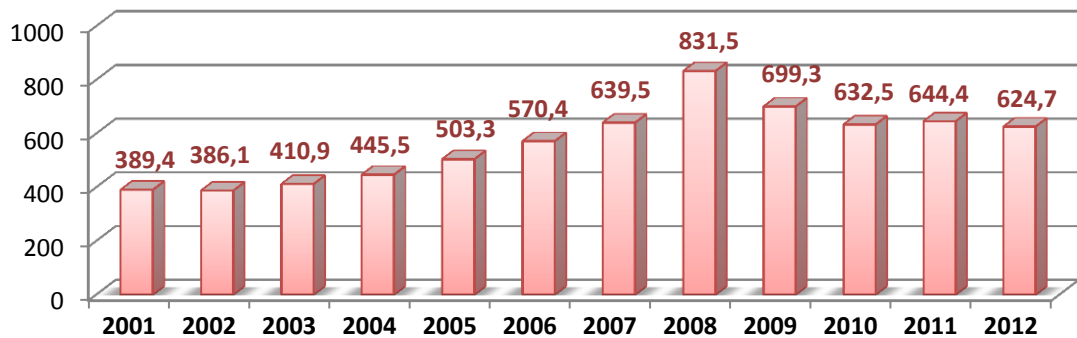
Atlikus tikslinius patikrinimus pagal vidaus kontrolės procedūras daugumos patikrintų policijos įstaigų veikla įvertinta „gerai“.

reikalavimų; pažeidimai apskaitant darbo ir poilsio laiką; buhalterinės apskaitos klaidos tvarkant buhalterinę apskaitą pagal naujus Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS); vidaus reikalų informacinių sistemų CDB ir POLIS naudojimo pažeidimai; pildomų PRIR ir APEJR registrų pildymo pažeidimai, pareigūnų tarnybos bylų sudarymo ir tvarkymo pažeidimai; patrulių veiklos instrukcijos reikalavimų pažeidimai; ginklų saugojimo tvarkos pažeidimai; dokumentų rengimo ir įforminimo pažeidimai ir kt.

Policijos finansavimas

Policijos įstaigų finansinė padėtis 2011 metais, lyginant su 2010 m., pablogėjo. Skolos 2012 m. sausio 1 d. sudarys apie 10-11 mln. Lt ir prognozuojama, kad lyginant su skolomis 2011 m. sausio 1 d. padidės apie 2-3 mln. Lt (išsiskolinimas 2011 m. sausio 1 d. sudarė 7,8 mln. Lt). Skolų didėjimo pagrindinė priežastis – užšaldytos piniginės lėšos banke „Snoras“ (7 mln. Lt biudžeto lėšų, o iš viso 12,6 mln. Lt).

**Policijos departamentui skirti patikslinti asignavimai 2001-2012 m.
(be specialiųjų funkcijų vykdymo programos – policijos įstaigų lėšų,
gaunamų už teikiamas paslaugas), mln. Lt**

2011 m. patvirtintas biudžetas sudarė 644 421 tūkst. Lt, papildomai skirta 253,5 tūkst. Lt pareigūnams, tiesiogiai dalyvavusiems išaiškinant (ištiriant) nusikalstamas veikas ir kitus teisės pažeidimus, kuriais padaryta (galėjo būti padaryta) turpinė žala valstybei, skatinti.

2012 m. patvirtintas biudžetas sudaro 624 716 tūkst. Lt, palyginti su 2011 m., sumažėjo 19 705 tūkst. Lt (3,1 proc.).

Palyginti su 2008 m. patvirtintu biudžetu, PD biudžetas 2012 m. sumažėjo 206,8 mln. Lt (24,9 proc.).

Investicijos ir darbo sąlygų gerinimas

Per 2011 m. pagal finansines galimybes buvo siekiama gerinti šalies policijos įstaigų būklę ir policijos pareigūnų darbo sąlygas:

1. Rekonstruotas Utenos AVPK Anykščių r. PK pastatas Anykščiuose, Troškūnų g.
2. Utenos AVPK Zarasų r. PK persikėlė į naujai rekonstruotą pastatą.
3. Pradėta Vilniaus AVPK Švenčionių r. PK areštinės rekonstrukcija.
4. Kauno AVPK Raseinių r. PK persikėlė į naujas, rajono savivaldybės išnuomotas patalpas.
5. Klaipėdos AVPK naujo pastato statybai yra parengtas architektūrinis projektas, kuris suderintas su Klaipėdos miesto architektų sąjunga. Parengtas techninis projektas. Klaipėdos miesto savivaldybei išdavus statybos leidimą – bus skelbiamas konkursas rangovui parinkti.
6. Parengtas Klaipėdos AVPK Palangos PK pastato Palangoje, Ganyklų g. rekonstrukcijos projektas, atlikta valstybinė techninė projekto ekspertizė.

7. Įgyvendinant Policijos telekomunikacinės įrangos ir radijo ryšių priemonių plėtojimo ir modernizavimo programos investicijų projektus įsigyta telekomunikacinės įrangos už 476 tūkst. Lt.

8. Įgyvendinant Policijos informacinių sistemų, žinybinių registrų ir informacinių technologijų plėtojimo programos investicijų projektus įsigyta programinės įrangai ir kompiuterinės technikos už 616 tūkst. Lt.

9. Įgyvendinant Policijos įstaigų materialinės techninės bazės plėtojimo ir modernizavimo programos investicijų projektus skirtos lėšos Lietuvos Respublikos kovos su terorizmu programos įgyvendinimui, Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos programos priemonių įgyvendinimui, Valstybinės saugaus eismo automobilių keliais programos priemonių įgyvendinimui, Nacionalinės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programos įgyvendinimui, Įrangos, technikos ir kito ilgalaikio turto įsigijimui ir Policijos automobilių parko atnaujinimui.

10. Policijos įstaigų specialioms funkcijoms vykdyti įsigyta ilgalaikio turto už 1 148 tūkst. Lt.

Tarptautinis bendradarbiavimas

Per 2011 m. buvo plėtojami tarptautinio bendradarbiavimo klausimai, vykdyti tarptautiniai policijos įsipareigojimai:

1. Suderintas ir pasirašytas keturšalis Lietuvos ir Lenkijos policijos ir sienos apsaugos tarnybų susitarimas dėl bendro patruliavimo.

2. Pradėti pasirengimo Lietuvos policijos Šengeno vertinimams veiksmai, išanalizuota esama Šengeno teisyno įgyvendinimo padėtis, parengtas Policijos veiklos plėtojimo įgyvendinant Šengeno teisyno reikalavimus veikslių plano projektas.

3. Sėkmingai įgyvendintos „Prium“ sprendimo (ES Tarybos sprendimo 2008/615/TVR dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimo, ypač kovojant su terorizmu ir tarpvalstybinio nusikalstamumu) nuostatos, susijusios su automatizuotu keitimusi DNR ir daktiloskopiniais duomenimis su kitomis ES valstybėmis narėmis nusikaltimų tyrimo tikslais. 2011 m. gruodžio 13 d. ES Taryba Lietuvos atžvilgiu patvirtino sprendimus, suteikiančius teisę įgaliotoms Lietuvos institucijoms pradėti keistis minėtomis duomenų kategorijomis.

4. Pradėtas pasirengimas naujai 2014-2020 m. finansinei perspektyvai.

5. Pagal kompetenciją buvo koordinuojama Lietuvos policijai tenkanti veikla pirmininkaujant Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO). Lietuvos policijos atstovai dalyvavo Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko potvarkiu patvirtintos tarpžinybinės darbo grupės Lietuvos pasirengimui pirmininkauti ir pirmininkavimui Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje 2011 m. veikloje. Lietuvos policijai teko nemažai veiklos ir atsakomybės užtikrinant saugumą didelio masto ir aukšto lygio renginyje – 2011 m. gruodžio 6-7 d. Vilniuje vykusios ESBO Ministrų Tarybos sesijos metu.

6. Policijos departamentas su Vidaus reikalų ministerija suderino ir Lietuvos policijos įstaigas aplinkraščiu informavo apie bendradarbiavimo su Baltarusijos Respublikos teisėsaugos institucijomis tvarką.

2012 m. lapkričio 11-17 d. vyks pakartotiniai Lietuvos policijos vertinimai dėl Šengeno teisyno nuostatų tinkamo įgyvendinimo policijos veikloje. Kaip ir pirmuosiuose vertinimuose vykusiuose 2006 m. Europos Sąjungos ekspertų vertinimo komisija lankysis ne tik centriniuose padaliniuose, bet taip pat ir teritorinėse policijos įstaigose.

2013 m. II pusmetį Lietuva iš Airijos kolegų perims pirmininkavimą ES Taryboje. Praktiškai tai reiškia, jog Lietuvos policija pirmininkavimo laikotarpiu pagal savo kuruojamas sritis taps varomąja ES aparato jėga, koordinuos ir organizuos 4 ES Tarybos darbo grupių, 2

ekspertinių ES tinklų bei 2 ES agentūrų (Europolo ir Cepolo) valdymo ir darbo organų veiklą bei užtikrinti ES darbotvarkės tęstinumą šiuose organuose.

Pirmininkavimas ES Taryboje Lietuvos policijai taps nemažu iššūkiu ir saugumo užtikrinimo prasme, kadangi 2013 m. II pusmetį Lietuvoje vyks apie 200 įvairaus lygio (nuo ekspertinio iki šalies vadovų) pirmininkavimo renginių.

2012 m. Policijos departamentas dalyvaus rengiant priemones, įgyvendinančias Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/82/ES, kuria sudaromos palankesnės sąlygos keistis informacija tarpvalstybinio lygmeniu apie kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimus. Šia direktyva siekiama užtikrinti visų eismo dalyvių aukšto lygio apsaugą Sąjungoje, sudarant palankesnes sąlygas keistis informacija tarpvalstybinio lygmeniu apie kelių eismo saugumo taisyklių pažeidimus ir taip užtikrinant sankcijų už pažeidimus, padarytus kitoje valstybėje narėje nei pažeidimo vietos valstybė narė registruota transporto priemone, taikymą.

2011 m. viduryje Europos Komisija pateikė pasiūlymus dėl naujosios finansinės perspektyvos 2014–2020 m. 2012 m. prasidės derybos, kurios tęsis ir 2013 m. Lietuvos policijai naujuoju finansiniu laikotarpiu atsiras daugiau galimybių pasinaudoti ES finansine parama savo veiklai tobulinti.

Šiuo metu yra parengtos naujojo laikotarpio (2009–2014) programos bei projektai, kuriuos įgyvendins Lietuvos policija. Patvirtinus programas reikės organizuoti dvejų stambių projektų įgyvendinimą: „Policijos kovos su tarptautiniu bei organizuotu nusikalstamumu gebėjimų stiprinimas“, kurio metu bus įsigyta kriminalistinės bei operatyvinės įrangos ir sustiprintas bendradarbiavimas su Norvegijos policija kovojant su organizuotu nusikalstamumu (projektui bus skirta 2,88 mln. € Norvegijos finansinio mechanizmo lėšų), taip pat „Lietuvos ir Norvegijos policijos bendradarbiavimo ir gebėjimų stiprinimas kovojant su smurtu artimoje aplinkoje ir lyčių pagrindu“, kurio metu Lietuvos policija turės galimybę patobulinti savo gebėjimus kovojant su smurtu artimoje aplinkoje ir lyčių pagrindu (projektui skiriama 575 tūkst. € Norvegijos finansinio mechanizmo lėšų).

Lietuvos policija šiuo metu įgyvendina 7 ISEC programos projektus, pateikta paraiška 1 naujam projektui bei naujai partnerystės sutarčiai su Europos Komisija dėl ISEC programos įgyvendinimo. Vienas iš veiklos prioritetų yra užtikrinti tinkamą šių projektų įgyvendinimą.

II. POLICIJOS DEPARTAMENTO 2011–2013 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

Policijos departamento 2011–2013 metų strateginiame plane suformuluoti du strateginiai tikslai: „Gerinti policijos teikiamų paslaugų kokybę“ ir „Stiprinti policijos pareigūnų profesinį mokymą“.

Strateginis tikslas „Gerinti policijos teikiamų paslaugų kokybę“ suformuotas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatas, išorės ir vidaus auditorių rekomendacijas, policijos misiją ir paskirtį, vykdomus policijos veiklos optimizavimo procesus. Tikslas yra aiškus, vientisas ir orientuotas į policijos veiklos gerinimą. Jis įgyvendinamas vykdant Policijos departamento biudžeto programą „Teisėtvarkos užtikrinimas šalyje, policijai keliamų Europos Sąjungoje reikalavimų įgyvendinimas“ (03) ir tarpinstitucinių programų priemones.

Šiam strateginiam tikslui įgyvendinti nustatyti 3 efekto kriterijai: „Visuomenės pasitikėjimas policija, proc.“; „Ištirtų sunkių ir labai sunkių nusikaltimų dalis, proc.“; „Eismo įvykiuose žuvusių asmenų, skaičiuojant 1 000 000 gyventojų, skaičiaus mažėjimas, lyginant su ankstesniais metais, proc.“.

2011 m. efekto kriterijaus „Visuomenės pasitikėjimas policija, proc.“ planuojama pasiekti reikšmė buvo 55 proc.,

2011 m. efekto kriterijaus „Visuomenės pasitikėjimas policija, proc.“ planuojama pasiekti reikšmė buvo 55 proc., įvykdyta 58 proc.

įvykdyta 58 proc. Efekto kriterijaus „*Ištirtų sunkių ir labai sunkių nusikaltimų dalis, proc.*“ planuota reikšmė buvo 64 proc., pasiekta 72,1 proc. Taigi matome, kad šių efekto kriterijų planuotos reikšmės buvo pasiektos.

Nepasiekta efekto kriterijus „*Eismo įvykiuose žuvusių asmenų, skaičiuojant 1 mln. gyventojų, skaičiaus mažėjimas lyginant su ankstesniais metais, proc.*“ planuota reikšmė. Buvo planuojamas 8 proc. mažėjimas, tačiau atlikus paskaičiavimus 1 mln. gyventojų bei palyginus su ankstesniais metais, paaiškėjo, kad registruojamas 2 proc. didėjimas. Šio kriterijaus neįvykdymo priežastis susijusi su ženkliai kintančiu šalies gyventojų skaičiumi. Analizuojant 2010 m. ir 2011 m. duomenis matyti nedidelė eismo įvykiuose žuvusių asmenų skaičiaus mažėjimo tendencija, tačiau gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencijos Lietuvoje yra kur kas spartesnės. Remiantis esamais duomenimis 2010 m. 1 mln. Lietuvos gyventojų teko 90 žuvusiųjų eismo įvykiuose, tuo tarpu 2011 m. šis skaičius išaugo iki 92. Atlikus skaičiavimus nustatyta, kad 2011 m. eismo įvykiuose žuvusių asmenų, lyginant su ankstesniais metais, tenkančių 1 mln. gyventojų skaičius padidėjo 2 proc. Neigiamą šio vertinimo kriterijaus rezultatą 2011 m. įtakojo ir kur kas geresnis nei planuota 2010 m. rezultatas (17 proc. sumažėjimas), kadangi jis imamas kaip atramos taškas nuo kurio vertinamas tolesnis žuvusiųjų skaičiaus mažėjimas.

Nepasiekta efekto kriterijus „Eismo įvykiuose žuvusių asmenų, skaičiuojant 1 mln. gyventojų, skaičiaus mažėjimas lyginant su ankstesniais metais, proc.“ planuota reikšmė.

Strateginis tikslas „*Stiprinti policijos pareigūnų profesinį mokymą*“ suformuluotas atsižvelgiant į tai, kad Policijos personalo rengimo patirtis ir Europos šalių policijos praktika parodė, kad policijos vystymasis turi eiti profesinio, o ne akademinio mokymo keliu, nes didžioji dalis darbuotojų (ne vadovai) turi būti praktinio darbo specialistai. Policininko parengimas turi būti orientuotas į profesinių žinių suteikimą ir praktinių įgūdžių formavimą. Tikslas yra aiškus ir vientisas, jis įgyvendinamas pagal Policijos departamento biudžeto programą „Policijos pareigūnų mokymas ir profesinės kvalifikacijos tobulinimas“ (02).

Šiam strateginiam tikslui įgyvendinti nustatytas vienas efekto kriterijus – „*Gyventojų, teigiamai vertinančių policijos pareigūnų profesinį pasirengimą, dalis, proc.*“. 2011 m. planuota kriterijaus reikšmė buvo 60 proc., pasiekta 72 proc.

III. POLICIJOS PREVENCINĖ VEIKLA

Per 2011 m. buvo tobulinama policijos veikla viešosios policijos kompetencijos klausimais.

Siekiant gerinti policijos teikiamas paslaugas bei mažinti asmenų tiesioginių kontaktų su policijos darbuotojais skaičių, 2011 m. įgyvendintas **e-policijos** projektas. Buvo sukurta ir nuo 2011 m. lapkričio 1 d. šalyje pradėjo veikti Policijos elektroninių paslaugų sistema **www.epolicija.lt**. Asmenys naudodamiesi elektroninėmis priemonėmis gali pasirinkti, kokiū būdu policijai pranešti apie nusikaltimus, kitus teisės pažeidimus ar įvykius. Tai galima padaryti užpildant specialias formas interneto svetainėje www.epolicija.lt, siunčiant laišką elektroniniu paštu epolicija@policija.lt, siunčiant trumpąją žinutę (SMS) ar daugiaformatį pranešimą (MMS). Taip pat ši sistema sudaro galimybę asmenims operatyviai gauti informaciją apie tai, kaip į pranešimus buvo sureaguota, kokių imtasi priemonių, kokie priimti sprendimai.

2011 m. Policijos departamentas inicijavo ir tolesnį šio projekto įgyvendinimą, kurio metu planuojama į elektroninę erdvę perkelti daugiau policijos teikiamų paslaugų. Įgyvendinat šio projekto antrąjį etapą iki 2013 m. liepos 31 d. bus sukurta prašymų, susijusių su ginklais,

2011 m. lapkričio 1 d. šalyje pradėjo veikti Policijos elektroninių paslaugų sistema www.epolicija.lt.

pirotechnikos priemonėmis, asmens ir turto sauga, pateikimo ir apdorojimo (paskirstymo) elektroniniu būdu sistema.

Siekiant tinkamai užtikrinti policijos areštines laikomų asmenų teises bei teisėtus interesus, efektyviau panaudoti finansinius asignavimus, toliau įgyvendinama Policijos areštinių veiklos optimizavimo 2009 – 2015 metų programa. Uždaromos arba renovuojamos reikalavimų neatitinkančios areštines. Per 2011 m. likviduotos Ignalinos ir Biržų areštines, pradėjo veikti Elektrėnų areštinė. 2012 m. planuojama uždaryti dar 6 areštines bei planuojama atidaryti vieną naują areštinę.

Per 2011 m. buvo vykdoma ir šiais metais planuojama baigti įgyvendinti policijos įstaigų operatyvaus valdymo padalinių veiklos optimizavimo koncepcija. Ją įgyvendinus, policijos komisariatų pajėgos bus valdomos tik iš teritorinių policijos įstaigų operatyvaus valdymo padalinių. Taip pat planuojama apjungti didžiųjų šalies miestų ir rajonų patrulių padalinius.

Nuo 2012 m. sausio 1 d. policija atsisakė teikti turto apsaugos paslaugą. Atsižvelgiant į tai, šiais metais bus vykdoma priemonė „Sauga-2012“, kurios metu dėmesys bus skiriamas privačių saugos tarnybų kontrolei.

2011 m. Lietuvoje vyko nemažai masinių renginių (2011 m. birželio 9-13 d. Klaipėdos r. vyko „Harley Davidson“ tarptautinis motociklininkų „Super Rally 2011“ suvažiavimas, 2011 m. birželio 29 - liepos 1 d., Vilniuje – Demokratinių bendrijų organizacijos susitikimas, 2011 m. rugpjūčio 31 d. - rugsėjo 18 d. – Europos vyrų krepšinio čempionatas, 2011 m. gruodžio 5-7 d., Vilniuje – Lietuvos pirmininkavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai renginiai). Visų šių renginių viešosios tvarkos užtikrinimui ir eismo saugumo priežiūrai buvo naudojamos gausios policijos pajėgos ir pareigūnai iš užsienio valstybių, Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai, Viešojo saugumo tarnybos pareigūnai, policijos rėmėjai, saugos tarnybos. Šie renginiai pareikalavo daugiau kaip dviejų milijonų litų.

2012 m. prioritetai, susiję su masiniais renginiais, tai ruoštis ES Tarybos pirmininkavimui 2013 m.; formuoti svetingumo politiką sporto renginių metu; siekiant kontroliuoti sporto sirgalių linkusių vykdyti neteisėtas veikas elgesį sporto renginių metu bei apriboti jų patekimą į šiuos renginius, inicijuoti teisės aktų pakeitimus; atsižvelgiant į Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimus, didesnę dėmesį skirti alkoholio vartojimo kontrolei masinių renginių metu.

2011 m. parengti ir patvirtinti policijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai dėl Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo nuostatų įgyvendinimo. Parengta ir patvirtinta Policijos patrulių veiklos instrukcija, Papildomo specialiųjų policijos transporto priemonių ženklinimo bei Netikėtų patikrinimų tvarkos aprašai. Inicijuoti Administracinių teisės pažeidimų kodekso ir Baudžiamojo kodekso pakeitimai dėl pasipriešinimo policijos pareigūnams (projektai pateikti Lietuvos Respublikos Seimui). Dalyvauta rengiant Policijos veiklos įstatymo projektą. Kartu su Saugios laivybos administracija organizuota ir įgyvendinta priemonė „Vanduo 2011“. Atlikti parengiamieji darbai, siekiant pradėti vykdyti Vietinio eismo su Baltarusijos Respublika kontrolę. Sukurta elektroninė paslauga (degaline@lists.policija.lt), kurios pagalba degalinių darbuotojai turi galimybę teritorinėms policijos įstaigoms ir policijos komisariatams pateikti informaciją apie degalinėse įvykdytas nusikalstamas veikas bei jas įvykdžiusius asmenis. Sukurta bei įdiegta Policijos informacinės sistemos ataskaitų generavimo sistema.

2012 metais kartu su Lietuvos Tūkstantmečio Rotary klubu planuojama organizuoti ir įgyvendinti priemonės „Aš neimu kyšio“. Vykdyti Vietinio eismo su Baltarusijos Respublika kontrolę. Optimizuoti policijos rėmėjų ir jaunųjų policijos rėmėjų veiklą taip, kad ji taptų nuoseklią, tęstinę, vientisą, neatsiejama pagalbos policijai dalimi teisės pažeidimų prevencijos srityje. Išanalizavus esamą situaciją bei apibendrinus teigiamą patirti, tobulinti teisinę bazę bei

Nuo 2012 m. sausio 1 d. policija atsisakė teikti turto apsaugos paslaugą.

parengti naujos redakcijos Jaunųjų policijos rėmėjų nuostatus bei kitų teisės aktų pakeitimus. Skatinti saugios kaimynystės bendruomenių būrimąsi bei siekti, kad jų veikla būtų ne deklaratyvi, bet teiktų apčiuopiamą naudą. Išanalizuoti pažangią VŠĮ „Mano daugiabutis“ iniciatyvą bei siūlyti šią idėją palaikyti teritorinėms policijos įstaigoms. Tęsti vykdyti bendrą Informatikos ir ryšių departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamento ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos „Elektroninių paslaugų informacinės sistemos skirtos ne ginčo tvarka paskirtų baudų fiziniams ir juridiniams asmenims administravimui, sukūrimas“ projektą. Inicijuoti projekto „Būk saugus su mobiliu“ policijos funkcijų vykdymą perduoti savivaldybėms.

IV. UŽREGISTRUOTŲ ĮVYKIŲ, TEISĖS PAŽEIDIMŲ IR NUSIKALSTAMUMO DUOMENŲ ANALIZĖ

Užregistruoti įvykiai (PRIR)

Pagal Policijos registruotų įvykių registro (toliau – PRIR) duomenis per 2011 m. užregistruoti 776 064 įvykiai. Per 2010 m. buvo užregistruoti 705 496 įvykiai. Lyginant su 2010 m. užregistruotų įvykių skaičius 2011 metais padidėjo 10,0 proc., padidėjo policijos darbuotojų darbo krūvis.

Užregistruotų įvykių skaičius padidėjo 9-jose apskrityse, iš jų daugiausiai: Telšių aps. (34,6 proc.), Klaipėdos aps. (12,9 proc.), Vilniaus aps. (12,8 proc.), Alytaus aps. (11,5 proc.), Tauragės aps. (11,0 proc.), Panevėžio aps. (9,5 proc.).

Registruojamų įvykių skaičius sumažėjo tik Utenos aps. (-4,6 proc.).

Pagal įvykių tankumą šalyje per 2011 m. užregistruota 23 919 įvykių 100 tūkst. gyventojų. 2010 m. įvykių tankumas šalyje buvo 21 192 įvykiai 100 tūkst. gyventojų, t. y. didėjimas 2011 m. sudarė 12,9 proc. Perskaičiavus įvykių skaičių 100 tūkst. gyventojų pagal apskritis pirmoje pozicijoje yra Vilniaus aps. (31 834 įvykiai 100 tūkst. gyventojų) bei Klaipėdos aps. (30 661). Mažiausias įvykių tankumas per 2011 m. buvo Marijampolės aps. (19 507) bei Alytaus aps. (20 104).

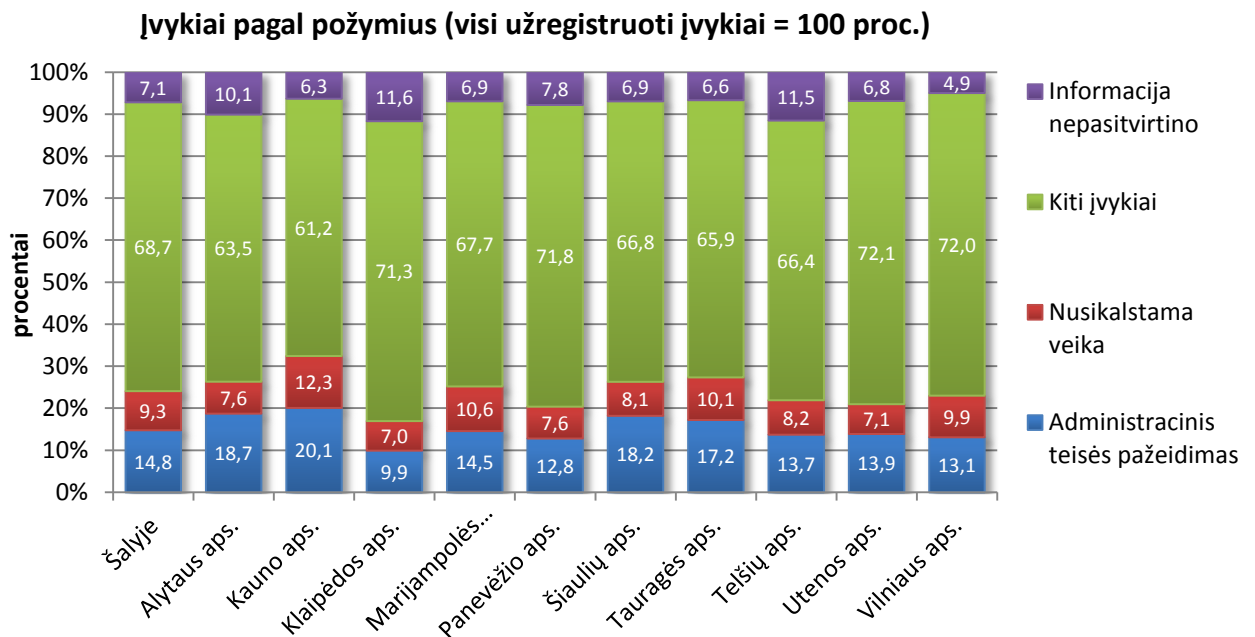
	Užregistruota įvykių			Įvykių skaičius 100 tūkst. gyventojų			Įvykių skaičius vienam dirbančiam policijos pareigūnui		
	2010 12	2011 12	proc.	2010 12	2011 12	proc.	2010 12	2011 12	proc.
Iš viso	705 496	776 064	10,0	21 192	23 919	12,9	74	88	18,4
Alytaus aps.	28 601	31 879	11,5	17 100	20 104	17,6	52	63	21,6
Kauno aps.	115 915	125 479	8,3	17 902	20 485	14,4	61	73	18,2
Klaipėdos aps.	91 631	103 416	12,9	24 972	30 661	22,8	83	99	19,1
Marijampolės aps.	29 381	31 402	6,9	16 916	19 507	15,3	63	70	10,9
Panevėžio aps.	47 365	51 868	9,5	17 491	20 403	16,6	60	71	18,4
Šiaulių aps.	74 110	75 756	2,2	22 522	24 774	10,0	74	83	11,5
Tauragės aps.	22 388	24 860	11,0	18 550	22 643	22,1	72	89	23,8
Telšių aps.	23 196	31 215	34,6	13 946	20 350	45,9	56	80	44,3
Utenos aps.	44 147	42 128	-4,6	27 026	27 974	3,5	86	90	4,2
Vilniaus aps.	228 762	258 061	12,8	27 270	31 834	16,7	93	112	20,0

Iš visų užregistruotų įvykių 72 190 turėjo nusikalstamos veikos požymių, t. y. 2,5 proc. mažiau nei per 2010 m. Pagal apskritis šio požymio įvykių daugiausiai padidėjo Utenos aps. (+18,7 proc.) bei Šiaulių aps. (+10,9 proc.). Dar 114 595 įvykiai buvo kvalifikuoti kaip administracinės teisės pažeidimai, t. y. 4,6 proc. mažiau nei per 2010 m. Pagal apskritis šio požymio įvykių daugiausiai padidėjo Tauragės aps. (+7,0 proc.) bei Utenos aps. (+3,0 proc.). Taip pat per 2011 m. užregistruoti 533 710 (+17,1 proc.) kiti įvykiai bei 55 394 (+0,4 proc.) įvykių, kuriuose pranešta informacija nepasitvirtino.

Įvykių, kurie turėjo nusikalstamos veikos požymių, dalis sudarė 9,3 proc. nuo visų užregistruotų, 2010 m. jų buvo 10,5 proc. Įvykių su administracinių pažeidimų požymiais buvo

14,8 proc. (per 2010 m. – 17,0 proc.), kitų įvykių – 68,8 proc. (64,6 proc.), įvykių, kuriuose informacija nepasitvirtino – 7,1 proc. (7,8 proc.).

Įvykių struktūra pagal požymius įvairiose apskrityse gana ženkliai skiriasi. Nusikalstamos veikos sudaro nuo 7,0 proc. (Klaipėdos aps.) iki 12,3 proc. (Kauno aps.), administraciniai teisės pažeidimai – nuo 9,9 proc. (Klaipėdos aps.) iki 20,1 proc. (Kauno aps.), kiti įvykiai – nuo 61,2 proc. (Kauno aps.) iki 72,2 proc. (Utenos aps.), įvykiai, kuriuose informacija nepasitvirtino – nuo 4,9 proc. (Vilniaus aps.) iki 11,6 proc. (Klaipėdos aps.).

2011 m. 175 įvykiai kvalifikuoti kaip tarnybinės drausmės pažeidimai, per 2010 m. tokių pažeidimų buvo užregistruota 177, t. y. mažėjimas sudarė 1,1 proc. Tarp apskričių tarnybinės drausmės pažeidimų daugiausiai užregistruota Vilniaus aps. (56) bei Kauno aps. (30).

Užregistruoti administraciniai teisės pažeidimai (ATPEĮR)

Pagal Administracinių teisės pažeidimų ir eismo įvykių registro (toliau – ATPEĮR) duomenis per 2011 m. teritorinės policijos įstaigos užregistravo 486 500 administracinių teisės pažeidimų. Per 2010 m. buvo užregistruotas 536 831 pažeidimas. Lyginant su 2010 m. užregistruotų ATPEĮ skaičius 2011 metais sumažėjo 9,4 proc.

Užregistruotų pažeidimų skaičius sumažėjo 4-iose apskrityse: Vilniaus (-25,7 proc.), Kauno (-11,2 proc.), Tauragės (-8,1 proc.) ir Telšių (-5,4 proc.). Didžiausias užregistruotų administracinių teisės pažeidimų skaičiaus didėjimas užfiksuotas Utenos aps. (+24,5 proc.) ir Šiaulių aps. (+10,7 proc.).

	2010	2011	Skirtumas skaič.	Skirtumas proc.	2010, 100 tūkst. gyvent.	2011, 100 tūkst. gyvent.
Alytaus aps.	21 206	22 027	821	3,9	12 228	13 169
Kauno aps.	107 591	95 541	-12 050	-11,2	16 147	14 755
Klaipėdos aps.	58 171	58 847	676	1,2	15 448	16 037
Marijampolės aps.	18 407	19 693	1 286	7,0	10 320	11 338
Panevėžio aps.	36 118	37 238	1 120	3,1	12 972	13 751
Šiaulių aps.	45 947	50 873	4 926	10,7	13 447	15 460

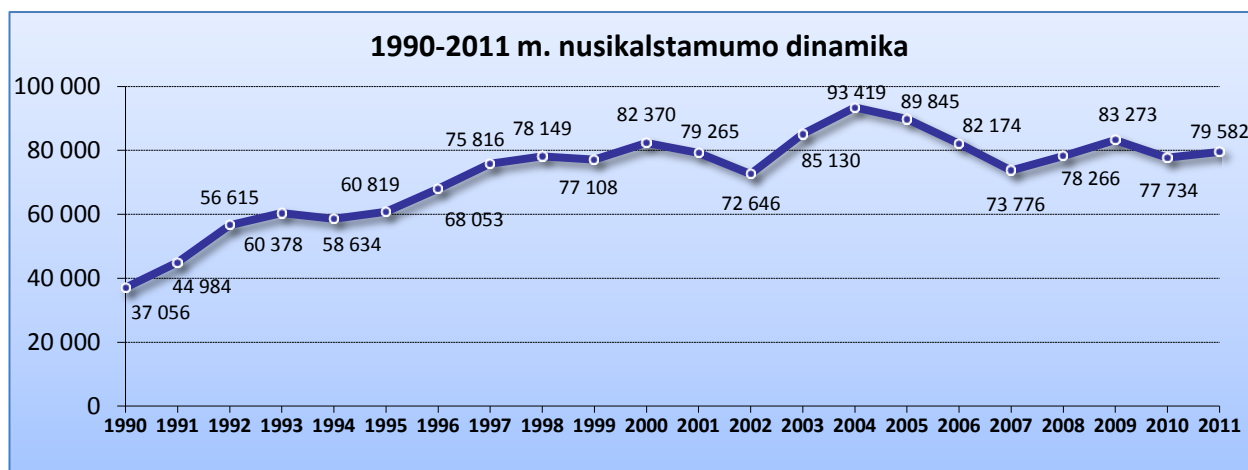
	2010	2011	Skirtumas skaič.	Skirtumas proc.	2010, 100 tūkst. gyvent.	2011, 100 tūkst. gyvent.
Tauragės aps.	15 889	14 609	-1 280	-8,1	12 736	12 104
Telšių aps.	16 383	15 498	-885	-5,4	9 573	9 318
Utenos aps.	21 592	26 887	5 295	24,5	12 847	16 460
Vilniaus aps.	195 527	145 287	-50 240	-25,7	22 994	17 319
Viso išaiškinta ATP	536 831	486 500	-50 331	-9,4	16 126	14 995

Nusikalstamumo tendencijos per 2011 m.

Užregistruotos nusikalstamos veikos

Visų ikiteisminio tyrimo įstaigų užregistruotos nusikalstamos veikos.

Informatikos ir ryšių departamento prie VRM (toliau IRD prie VRM) statistinių ataskaitų duomenimis³ per 2011 m. šalyje iš viso užregistruota 79 582 nusikalstamos veikos, t.y. 2,4 proc. daugiau negu per 2010 m. Lyginant pastarųjų 3 metų duomenis, matome, kad 2011 m. skaičius 4,4 proc. mažesnis nei 2009 m., bet 1,7 proc. didesnis už 2008 m. užregistruotų nusikalstamų veikų skaičių.

Policijos ikiteisminio tyrimo įstaigų užregistruotos nusikalstamos veikos.

Iš visų užregistruotų nusikalstamų veikų 94,3 proc. užregistruota policijos įstaigose, o 5,7 proc. – kitose ikiteisminių tyrimų atliekančiose įstaigose. Atkreiptinas dėmesys, kad policijos įstaigose užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius padidėjo daugiau nei šalyje, t.y. nuo 72 709 iki 75 082 arba 3,3 proc.

Užregistruotų policijos ikiteisminio tyrimo įstaigose nusikaltimų skaičius padidėjo 3,0 proc., iš viso jų užregistruota 67 797. Baudžiamųjų nusižengimų užregistruota 6,2 proc. daugiau, iš viso jų užregistruota 7 285.

Teritorinių policijos ikiteisminio tyrimo įstaigų užregistruotos nusikalstamos veikos.

Per 2011 m. užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius padidėjo 8-iose apskrityse, iš jų daugiausiai: Telšių (+15,6 proc.), Utenos (+13,6 proc.) bei Marijampolės (+10,9 proc.)

Per 2011 m. iš visų užregistruotų nusikalstamų veikų 94,3 proc. užregistruota šalies policijos įstaigose ir tik 5,7 proc. kitose ikiteisminio tyrimo įstaigose.

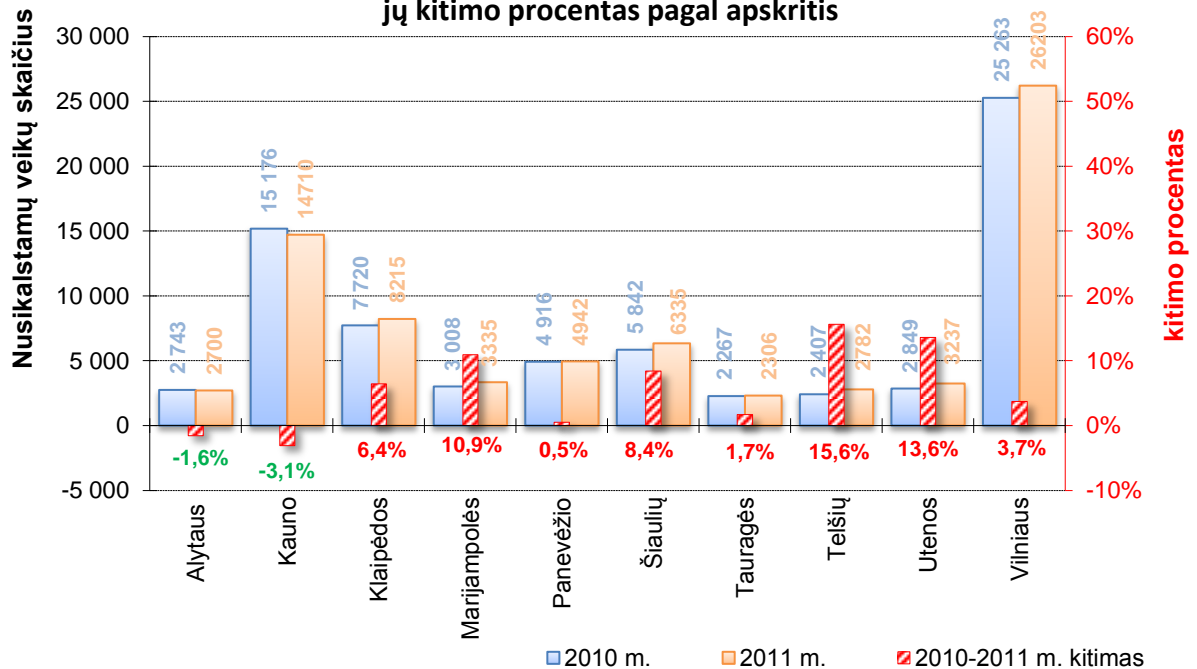
³ Pažyma parengta formų 3Ž-ITĮ bei EK-ITĮ (Duomenys apie ikiteisminio tyrimo įstaigose užregistruotas nusikalstamas veikas) pagrindu analizuojant bendrus ir policijos įstaigų veiklos statistinius duomenis.

AVPK. Nusikalstamų veikų skaičius sumažėjo Kauno aps. (-3,1 proc.) bei Alytaus aps. (-1,6 proc.).

Nusikalstamumo apskrityse palyginimo lentelė.

	Užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius			Ištirtų nusikalstamų veikų skaičius			Ištyrimas, proc.	Nusikalstamų veikų sk. 100 tūkst. gyv.
	2010	2011	+/-, proc.	2010	2011	+/-, proc.		
Iš viso šalyje	77 734	79 582	2,4	36 138	35 646	-1,4	44,8	2 473
Viso PK ir LKPB	72 709	75 082	3,3	33 004	33 104	0,3	44,1	
Alytaus aps.	2 743	2 700	-1,6	1 652	1 479	-10,5	54,8	1 632
Kauno aps.	15 176	14 710	-3,1	7 064	6 566	-7,0	44,6	2 292
Klaipėdos aps.	7 720	8 215	6,4	4 056	4 016	-1,0	48,9	2 256
Marijampolės aps.	3 008	3 335	10,9	1 439	1 597	11,0	47,9	1 938
Panevėžio aps.	4 916	4 942	0,5	2 405	2 548	5,9	51,6	1 845
Šiaulių aps.	5 842	6 335	8,4	3 399	3 520	3,6	55,6	1 948
Tauragės aps.	2 267	2 306	1,7	1 177	1 207	2,5	52,3	1 930
Telšių aps.	2 407	2 782	15,6	1 385	1 505	8,7	54,1	1 688
Utenos aps.	2 849	3 237	13,6	1 530	1 602	4,7	49,5	2 004
Vilniaus aps.	25 263	26 203	3,7	8 437	8 716	3,3	33,3	3 136

Užregistruotų nusikalstamų veikų skaičius bei jų kitimo procentas pagal apskritis

Atskirų nusikalstamų veikų rūšių dinamika.

Analizuojant atskiras nusikalstamų veikų rūšis pastebima, kad daugiausia sumažėjo vagysčių, įsibraunant į gyvenamąsias patalpas (-824 atvejų arba 16,8 proc.), nusikalstamų veikų padarytų gatvėse (-592 arba 5,7 proc.), dokumentų suklastojimų (-487 arba 18,0 proc.), nusikaltimų finansų sistemai (-472 arba 9,9 proc.), vagysčių iš prekybos vietų (-270 arba 12,2 proc.), plėšimų (-224 arba 8,2 proc.) bei automobilių vagysčių (-214 arba 12,3 proc.).

Didėjo šių nusikalstamų veikų skaičius: sukčiavimų (+1 091 atvejais arba 24,8 proc.); viešosios tvarkos pažeidimų (+449 atvejais arba 14,9 proc.); turto sunaikinimų ar sugadinimų

(+372 atvejai arba 8,0 proc.); sukčiavimų, įgyjant didelės vertės turtą (+274 atvejai arba 41,0 proc.). Šios nusikalstamos veikos nulėmė ir bendrą nusikalstamų veikų skaičiaus didėjimą.

Atkreiptinas dėmesys į sunkių ir labai sunkių nusikaltimų padidėjimą 3,9 proc. arba 163 atvejais bei nusikalstamų veikų, padarytų viešose vietose padidėjimą 2,4 proc. arba 475 atvejais.

Atskirų nusikalstamų veikų rūšių dinamika pagal teritorines policijos įstaigas.

Nusikalstamumo statistinių duomenų analizė rodo, kad visose apskrityse didėja sukčiavimų skaičius. 9-iose apskrityse padidėjo viešosios tvarkos pažeidimai, turto sunaikinimo ar sugadinimo atvejai, pasipriešinimai valstybės tarnautojui. 7-iose apskrityse išaugo vagysčių skaičius.

Sukčiavimų skaičius padidėjo visose apskrityse, iš jų daugiausiai Vilniaus aps. (+550 atv. arba 44,1 proc.), Klaipėdos aps. (+169 atv. arba 41,0 proc.), Kauno aps. (+105 atv. arba 11,2 proc.) bei Marijampolės aps. (+97 atv. arba 53,0 proc.).

Sunkių ir labai sunkių nusikalstamų veikų skaičius šalyje padidėjimas fiksuojamas 7-iose apskrityse, iš jų daugiausiai Vilniaus aps. (+258 atv. arba 25,7 proc.), Telšių aps. (+57 atv. arba 71,3 proc.), Klaipėdos aps. (+23 atv. arba 5,5 proc.) bei Marijampolės aps. (+22 atv. arba 15,2 proc.). Sunkių ir labai sunkių nusikalstamų veikų skaičius daugiausiai sumažėjo Šiaulių aps. (-37 atv. arba 12,7 proc.) bei Tauragės aps. (-9 atv. arba 12,7 proc.).

Nusikalstamų veikų, padarytų viešose vietose, skaičius padidėjo 6-iose apskrityse, iš jų daugiausiai Klaipėdos aps. (+291 atv. arba 15,4 proc.), Telšių aps. (+131 atv. arba 36,1 proc.) bei Šiaulių aps. (+99 atv. arba 8,7 proc.). Šios rūšies užregistruotų nusikalstamų veikų sumažėjo Vilniaus, Kauno ir Tauragės aps.

Turto sunaikinimo ar sugadinimo atvejų padidėjo net 9-iose apskrityse, iš jų daugiausiai Klaipėdos aps. (+98 atv. arba 20,9 proc.), Vilniaus aps. (+85 atv. arba 4,6 proc.), Šiaulių aps. (+68 atv. arba 20,9 proc.). Tik Alytaus aps. šios rūšies nusikalstamų veikų skaičius sumažėjo 5,0 proc.

Viešosios tvarkos pažeidimų skaičius padidėjo 9-iose apskrityse, iš jų daugiausiai Šiaulių aps. (+125 atv. arba 30,8 proc.), Kauno aps. (+103 atv. arba 17,0 proc.), Vilniaus aps. (+71 atv. arba 11,6 proc.). Tik Klaipėdos aps. šios rūšies nusikalstamų veikų skaičius sumažėjo 3,9 proc.

Vagysčių skaičius padidėjo 7-iose apskrityse, iš jų daugiausiai Šiaulių aps. (+121 atv. arba 4,7 proc.), Utenos aps. (+116 atv. arba 7,7 proc.), Telšių aps. (+104 atv. arba 9,1 proc.). Šios rūšies nusikalstamų veikų sumažėjo Vilniaus aps. (-362 atv. arba 2,5 proc.), Kauno aps. (-219 atv. arba 3,0 proc.).

Nežiūrint į tai, kad bendras vagysčių skaičius didėja, yra tam tikrų rūšių vagysčių, kurių skaičius mažėja. Pagal tam tikrų rūšių vagystes apskrityse situacija yra skirtinga. Vagysčių, įsibraunant į gyvenamąsias patalpas, skaičius padidėjo 5-iose apskrityse, iš jų daugiausiai Alytaus aps. (+17 atv. arba 10,4 proc.), daugiausiai sumažėjo Vilniaus aps. (-428 atv. arba 23,9 proc.). Vagysčių iš prekybos vietų skaičius padidėjo 2-ose apskrityse, iš jų daugiausiai Vilniaus aps. (+16 atv. arba 2,1 proc.), daugiausiai sumažėjo Šiaulių aps. (-77 atv. arba 33,0 proc.). Automobilių vagysčių skaičius padidėjo 5-iose apskrityse, iš jų daugiausiai Klaipėdos aps. (+33 atv. arba 17,4 proc.), daugiausiai sumažėjo Vilniaus aps. (-114 atv. arba 22,6 proc.).

Plėšimų skaičius padidėjo 3-ose apskrityse, iš jų daugiausiai Klaipėdos aps. (+19 atv. arba 4,5 proc.). Šios rūšies nusikalstamų veikų skaičiai daugiausiai sumažėjo Vilniaus aps. (-146 atv. arba 12,7 proc.) bei Kauno aps. (-45 atv. arba 8,9 proc.).

Visose apskrityse didėja sukčiavimų skaičius. 9-iose apskrityse padidėjo viešosios tvarkos pažeidimai, turto sunaikinimo ar sugadinimo atvejai, pasipriešinimai valstybės tarnautojui. 7-iose apskrityse padidėjo vagysčių skaičius.

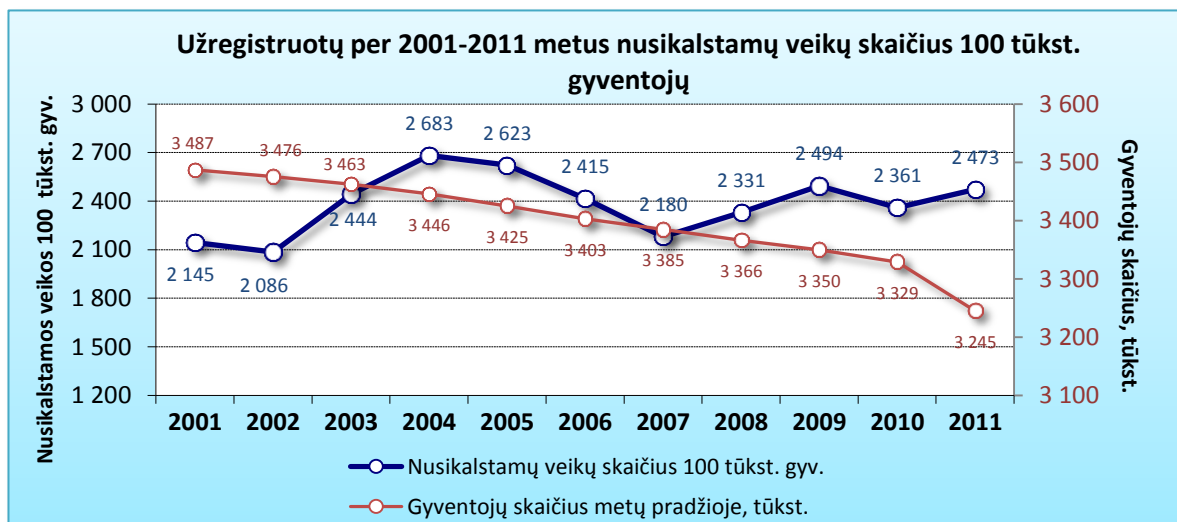
Nusikaltimų finansų sistemai skaičius padidėjo 4-ose apskrityse, iš jų daugiausiai Marijampolės aps. (+133 atv. arba 118,8 proc.), Klaipėdos aps. (+126 atv. arba 29,9 proc.). Šios rūšies nusikalstamų veikų skaičiai daugiausiai sumažėjo Kauno aps. (-382 atv. arba 32,5 proc.), Šiaulių aps. (-77 atv. arba 24,4 proc.).

Atkreiptinas dėmesys į dviejų nusikalstamų veikų rūšių augimą, registruojamą daugumoje apskričių:

- seksualinis prievartavimas padidėjo 6-iose apskrityse, iš jų daugiausiai Kauno aps. (+21 atv. arba 105,0 proc.) ir Šiaulių aps. (+9 atv. arba 50,0 proc.);
- pasipriešinimų valstybės tarnautojui skaičius padidėjo 9-iose apskrityse, iš jų daugiausiai Kauno aps. (+39 atv. arba 44,3 proc.) ir Šiaulių aps. (+16 atv. arba 39,0 proc.).

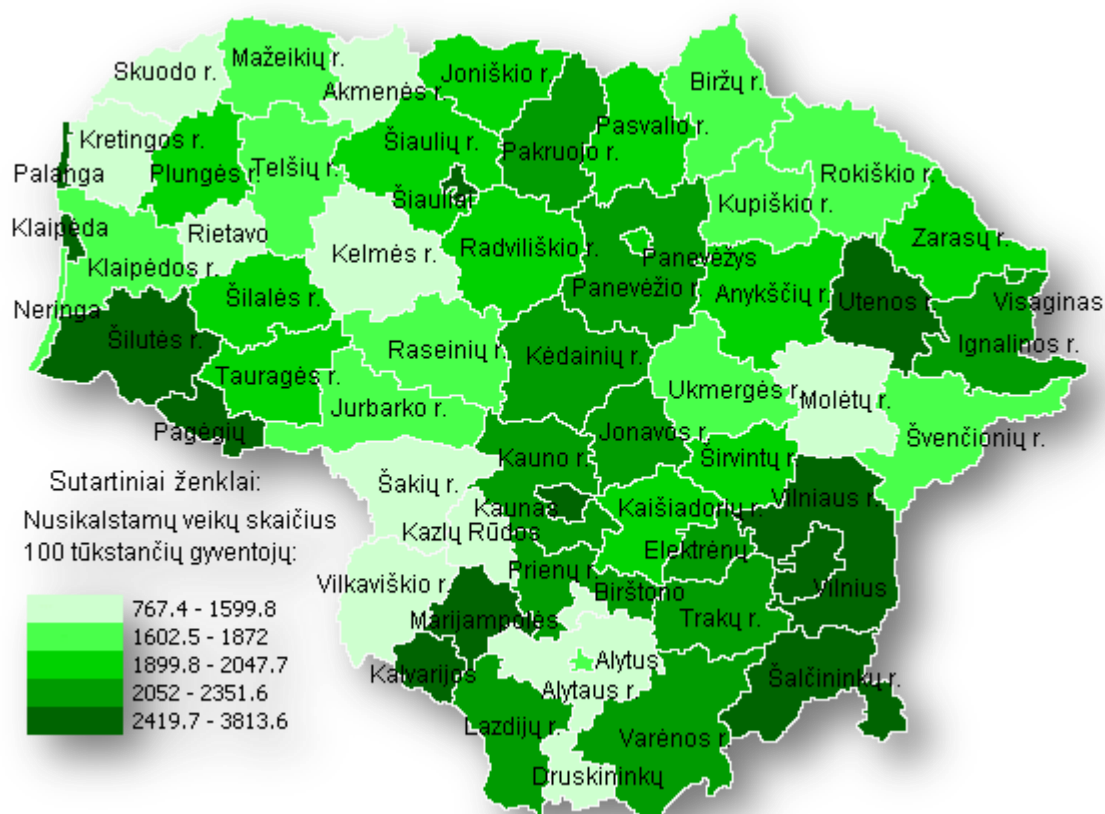
Nusikalstamų veikų tankumas

Nusikalstamų veikų skaičiaus didėjimas ir šalies gyventojų skaičiaus mažėjimas lemia nusikalstamų veikų, tenkančių 100 tūkst. šalies gyventojų, skaičiaus didėjimą nuo 2 361 per 2010 m. iki 2 473 per 2011 m.

Didžiausias nusikalstamų veikų skaičius 100 tūkst. gyventojų užregistruotas Vilniaus aps. – 3 136 (2010 m. – 2 989), mažiausias Alytaus aps. – 1 632 (1 607).

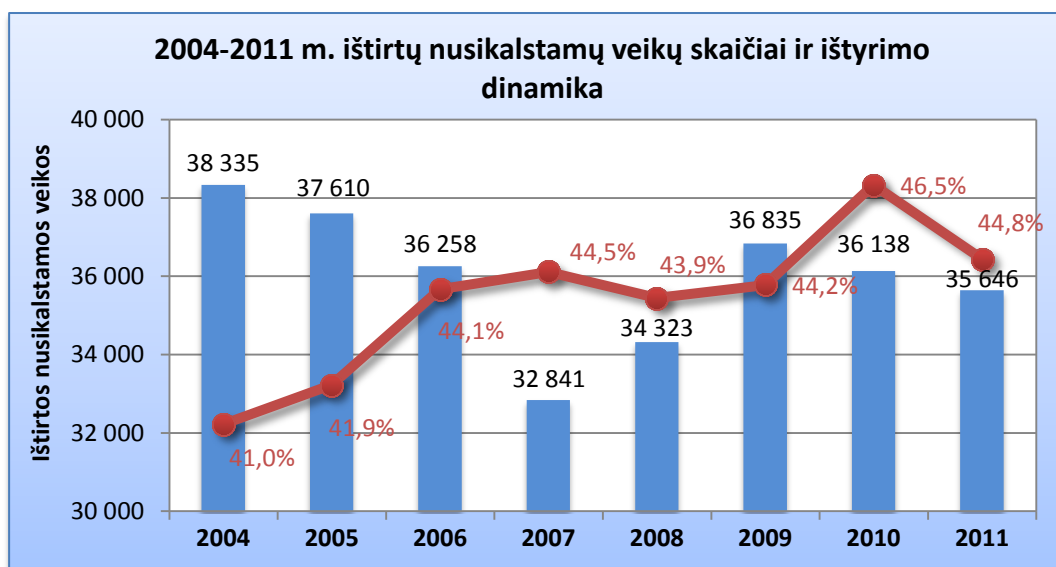
Per 2011 m. nusikalstamų veikų tankumas didėjo 9-iose apskrityse. Didžiausias nusikalstamų veikų tankumo didėjimas tenka Utenos AVPK bei Telšių AVPK prižiūrimai teritorijai – atitinkamai padidėjo 287 ir 265 punktais. Nusikalstamų veikų skaičius 100 tūkst. gyventojų nežymiai sumažėjo tik Kauno aps. Šalies vidurkį nusikalstamų veikų tankumas viršija tik Vilniaus apskrityje. Kitose apskrityse nusikalstamų veikų tankumas yra mažesnis už šalies vidurkį.

Nusikalstamų veikų tyrimas

Šalies ikiteisminio tyrimo įstaigų ištyrimo rodikliai.

Per 2011 m. nusikalstamų veikų ištyrimas šalyje, lyginant su 2010 m., sumažėjo 1,7 procentinio punkto, t.y. sudarė 44,8 proc. Per 2011 m. ikiteisminio tyrimo įstaigos ištyrė 35 646 nusikalstamas veikas (2010 m. – 36 138) arba 1,4 proc. mažiau.

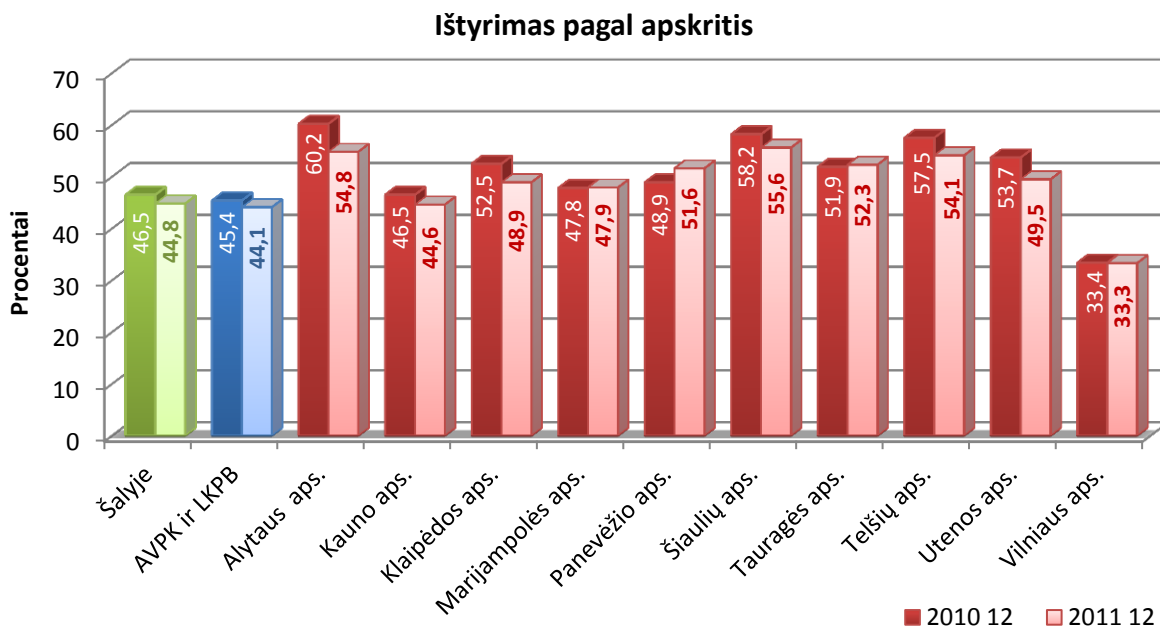
Policijos įstaigų ištyrimo rodikliai.

Policijos įstaigose ištirtų nusikalstamų veikų dalis sudarė 92,9 proc. visų šalyje ištirtų nusikalstamų veikų, per 2010 m. policijos dalis buvo 91,3 proc.

Teritorinėse policijos įstaigose bei Lietuvos kriminalinės policijos biure ištirtų per 2011 m. nusikalstamų veikų dalis sumažėjo 1,3 procentinio punkto – nuo 45,4 proc. iki 44,1 proc.

Per 2011 m. policijos įstaigos ištyrė 33 104 nusikalstamas veikas arba 0,3 proc. daugiau nei 2010 m. (33 004).

Ištyrimas pagal teritorines policijos įstaigas.

Ištyrimo procentas padidėjo 3-iose apskrityse, iš jų daugiausiai padidėjo Panevėžio AVPK – 2,7 procentiniais punktais (nuo 48,9 proc. iki 51,6 proc.). Ištyrimo rodiklis daugiausiai sumažėjo Alytaus (-5,4 proc. punkto) bei Utenos (-4,2 proc. punkto) AVPK.

Žemiausias ištyrimas yra Vilniaus AVPK – 33,3 proc. (-0,1 proc. punkto) ir Kauno AVPK – 44,6 proc. (-1,9 proc. punkto). Kitose apskrityse ištyrimo procentas yra didesnis už šalies vidurkį, iš jų didžiausias yra Šiaulių AVPK – 55,6 proc. (-2,6 proc. punkto) bei Alytaus AVPK – 54,8 proc. (-5,4 proc. punkto).

Analizuojant per 2011 m. teritorinėse policijos įstaigose nusikalstamumo augimo ir jų ištyrimo tempus, galima išskirti Klaipėdos AVPK, kur registruojami negatyvūs procesai, t.y. didėja užregistruotų nusikalstamų veikų skaičiai ir mažėja jų ištyrimas. Klaipėdos AVPK užregistruotų skaičius padidėjo 495 atv. arba 6,4 proc., ištirtų skaičius sumažėjo 40 atv. arba 1,0 proc.

Atskirų rūšių ištirtų nusikalstamų veikų skaičiai šalyje.

IRD prie VRM duomenimis yra keletas nusikalstamų veikų rūšių, kurių skaičius didėja, o ištyrimas mažėja. Atkreiptinas dėmesys į šias nusikalstamas veikas:

– sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai – užregistruotų skaičius padidėjo 163 atv. arba 3,9 proc., ištirtų skaičius sumažėjo 231 atv. arba 7,2 proc.;

– turto sunaikinimas ar sugadinimas – užregistruotų skaičius padidėjo 372 atv. arba 8,0 proc., ištirtų skaičius sumažėjo 65 atv. arba 4,8 proc.;

– nusikalstamos veikos, susijusios su psichotropinėmis ir narkotinėmis medžiagomis – užregistruotų skaičius padidėjo 38 atv. arba 1,7 proc., ištirtų skaičius sumažėjo 246 atv. arba 12,0 proc.;

– nusikalstamos veikos, padarytos viešose vietose – užregistruotų skaičius padidėjo 475 atv. arba 2,4 proc., ištirtų skaičius sumažėjo 151 atv. arba 1,9 proc.

Atskirų rūšių užregistruotų bei ištirtų nusikalstamų veikų skaičių palyginimas pagal teritorines policijos įstaigas.

Per 2011 m. automobilių vagysčių skaičiaus didėjimas ir ištirtų šios rūšies nusikalstamų veikų skaičiaus mažėjimas užfiksuotas 4-uose AVPK: Klaipėdos, Telšių, Tauragės ir Marijampolės AVPK.

Per 2011 m. padidėjo turto sunaikinimo ar sugadinimo atvejų bei sumažėjo ištirtų šios rūšies nusikalstamų veikų skaičius 3-uose AVPK: Vilniaus, Kauno ir Marijampolės AVPK.

Nužudymų skaičiaus didėjimas ir ištirtų šios rūšies nusikaltimų skaičiaus mažėjimas užfiksuotas 3-uose AVPK: Šiauliai, Marijampolės ir Vilniaus AVPK.

Vagysčių skaičiaus didėjimas ir ištirtų šios rūšies nusikaltimų skaičiaus mažėjimas užfiksuotas 3-uose AVPK: Alytaus, Marijampolės ir Klaipėdos AVPK.

Nusikalstamų veikų, padarytų gatvėse, skaičiaus didėjimas ir ištirtų šios rūšies nusikalstamų veikų skaičiaus mažėjimas užfiksuotas 3-uose AVPK: Klaipėdos, Marijampolės ir Utenos AVPK.

Nusikalstamos veikos ištirtos pagreitinto proceso tvarka (BPK 426).

Pagreitinto proceso tvarka per 2011 m. ištirtos 2 390 nusikalstamos veikos arba 7,2 proc. nuo visų policijos ikiteisminio tyrimo įstaigose ištirtų nusikalstamų veikų (2010 m. ištirtos 2 126 nusikalstamos veikos arba 6,4 proc.).

Pagreitinto proceso tvarka ištirtų nusikalstamų veikų skaičius sumažėjo 4-uose AVPK, iš jų daugiausiai Vilniaus (-21,0 proc.), Alytaus (-13,4 proc.) ir Utenos (-6,8 proc.).

	Ištirta pagreitinto proceso tvarka			Ištirtų pagreitinto proceso tvarka nuo visų ištirtų nusikalstamų veikų,		
	2010 12	2011 12	kitimas	2010 12	2011 12	kitimas
Šalyje	2 223	2 462	10,8	6,2	6,9	0,8
AVPK ir LKPB	2 126	2 390	12,4	6,4	7,2	0,8
Alytaus aps.	119	103	● -13,4	7,2	7,0	● -0,2
Kauno aps.	369	521	● 41,2	5,2	7,9	● 2,7
Klaipėdos aps.	200	241	● 20,5	4,9	6,0	● 1,1
Marijampolės aps.	142	140	● -1,4	9,9	8,8	● -1,1
Panevėžio aps.	145	164	● 13,1	6,0	6,4	● 0,4
Šiaulių aps.	237	379	● 59,9	7,0	10,8	● 3,8
Tauragės aps.	61	86	● 41,0	5,2	7,1	● 1,9
Telšių aps.	77	126	● 63,6	5,6	8,4	● 2,8
Utenos aps.	118	110	● -6,8	7,7	6,9	● -0,8
Vilniaus aps.	658	520	● -21,0	7,8	6,0	● -1,8

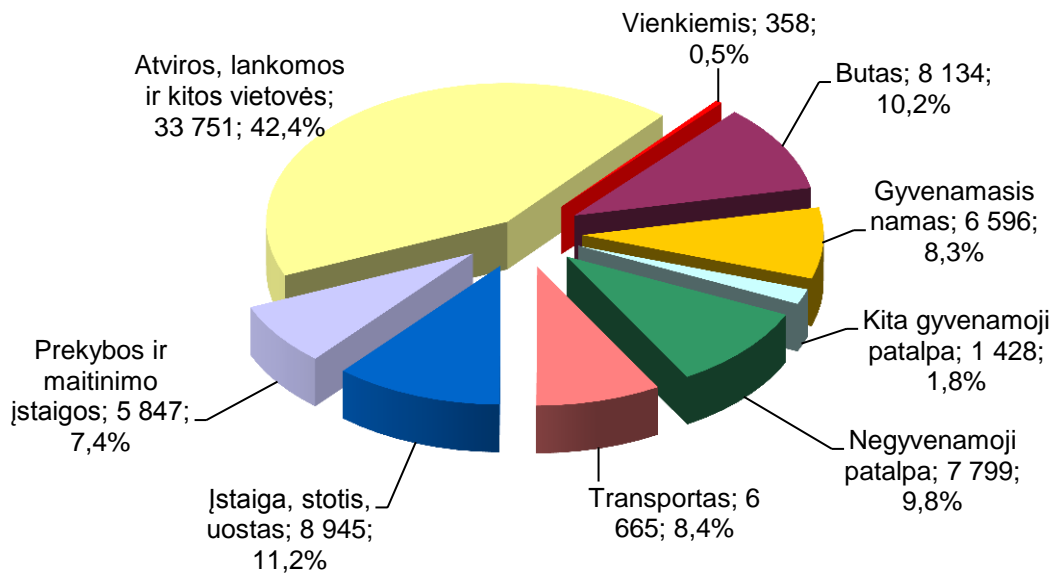
Tarp teritorinių policijos įstaigų mažiausia pagreitinto proceso tvarka iširtų nusikalstamų veikų dalis yra Klaipėdos AVPK (6,0 proc., 2010 m. – 4,9 proc.), Vilniaus AVPK (6,0 proc., 2010 m. – 7,8 proc.) ir Panevėžio AVPK (6,4 proc., 2010 m. – 6,0 proc.). Didžiausias progresas tiriant nusikalstamas veikas pagreitinto proceso tvarka yra Šiaulių AVPK (10,8 proc., 2010 m. – 7,0 proc.) ir Telšių AVPK (8,4 proc., 2010 m. – 5,6 proc.).

Nusikalstamų veikų padarymo vietos ir vietovės

Iš visų per 2011 m. užregistruotų nusikalstamų veikų 58°005, arba 72,9 proc., sudaro miestuose užregistruotos nusikalstamos veikos, kaimo vietovėse užregistruotos 20°968 arba 26,4 proc. nuo visų užregistruotų nusikalstamų veikų. Nusikalstamų veikų skaičius miestuose, lyginant su 2010 m., padidėjo 1,6 proc., o kaimo vietovėse padidėjo 4,6 proc.

Nusikalstamų veikų tankumas miestuose ir kaimo vietovėse sudarė atitinkamai 2°692 ir 1°972 nusikalstamų veikų 100 tūkst. gyventojų.

Nusikalstamos veikos pagal vietą

Ištyrimo rodiklis miestuose per 2011 m. pablogėjo – nuo 46,1 proc. per 2010 m. ištyrimas sumažėjo iki 44,4 proc. Kaimo vietovėse ištyrimas sumažėjo nuo 47,9 proc. iki 46,0 proc.

Vienkiemiuose per 2011 m. užregistruotos 358 nusikalstamos veikos, t. y. 3,0 proc. mažiau nei per 2010 m. (369). Per lyginamąjį laikotarpį ištirtos 167 arba 46,6 proc. nusikalstamų veikų, padarytų vienkiemiuose, 2010 m. ištirtos 187 nusikalstamos veikos arba 50,7 proc.

Daugiausiai nusikalstamų veikų, padarytų vienkiemiuose, užregistruota Kauno r. (36, +63,6 proc.), Plungės r. (25, +56,3 proc.), Jurbarko r. (24, +2,0 k.), Telšių r. (20, +2,5 k.).

Dažniausiai vienkiemiuose, kaip ir visoje šalyje, įvyksta vagystės. Per 2011 m. jų užregistruota 218, per 2010 m. – 195. Daugiausiai vagysčių vienkiemiuose užregistruota Kauno r. (20, ištirtos 5), Plungės r. (15, ištirtos 2), Telšių r. (15, ištirtos 3), Jurbarko r. (13, ištirtos 6), Vilniaus r. (11, ištirtos 4), Utenos r. (9, ištirtos 5).

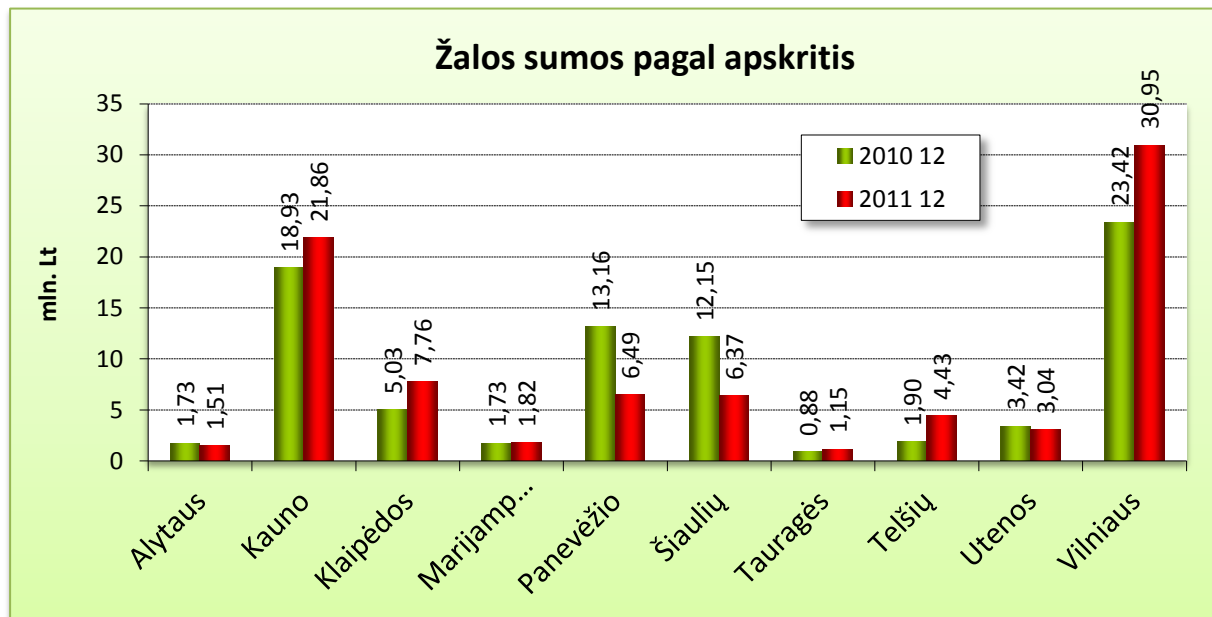
Sunkių ir labai sunkių nusikaltimų vienkiemiuose užregistruota 28, 2010 m. – 24: Kauno r. (8, ištirtos 10), Biržų r. (4, ištirtos 5), Šakių r. (2, ištirtos 1), Utenos r. (1, ištirtų nėra), Anykščių r. (1, ištirtos 1).

Vienkiemiuose užregistruoti 3 nužudymai (Biržų r. 3), 2010 m. – 2 (Kelmės r. – 1, Biržų r. – 1). Sunkių sveikatos sutrikdymų vienkiemiuose užregistruoti 2, 2010 m. – 3. Plėšimų vienkiemiuose užregistruota 7, 2010 m. – 13. Turto sunaikinimų ar sugadinimų vienkiemiuose užregistruota 36, 2010 m. – 46.

Turtinė žala

Per 2011 m. policijos įstaigose (be kitų ikiteisminio tyrimo įstaigų) nustatytas turtinės žalos dydis sudarė 85,4 mln. Lt. Turtinės žalos dydis, lyginant su 2010 m., išaugo 3,7 proc. arba 3,0 mln. Lt. Valstybei padaryta žala sudarė 4,9 mln. Lt. (išaugo 61,0 proc.), fiziniam asmeniui – 33,9 mln. Lt. (išaugo 2,2 proc.), žala padaryta juridiniam asmeniui – 46,5 mln. Lt. (išaugo 0,9 proc.).

Analizuojant pagal apskritis, pažymėtina, kad per 2011 m. didžiausia padarytos žalos suma užregistruota Vilniaus aps. – 31,0 mln. Lt (išaugo 32,2 proc.), Kauno aps. – 21,9 mln. Lt (išaugo 15,4 proc.), Klaipėdos aps. – 7,8 mln. Lt (išaugo 54,4 proc.).

Lyginant su 2010 m., padarytos turtinės žalos dydis daugiausiai išaugo Telšių aps. – 4,4 mln. Lt (išaugo 2,3 k.) ir Klaipėdos aps. – 7,8 mln. Lt (išaugo 54,4 proc.).

Laikiniai apribotos teisės į nuosavybę suma per 2011 m. sudarė 8,6 mln. Lt. Lyginant su 2010 m. ji išaugo 327,0 tūkst. Lt. arba 4,0 proc. Didžiausios laikiniai apribotos teisės į nuosavybę sumos pagal apskritis užregistruotos Vilniaus aps. – 4,1 mln. Lt (išaugo 29,6 k.) ir Telšių aps. – 906,5 tūkst. Lt (išaugo 528,6 k.).

Surasto turto suma per 2011 m. sudarė 7,0 mln. Lt. Lyginant su 2010 m. ji išaugo 679,5 tūkst. Lt. arba 10,7 proc. Didžiausios surasto turto sumos pagal apskritis užregistruotos Vilniaus aps. – 1,9 mln. Lt (išaugo 67,8 proc.) ir Kauno aps. – 1,9 mln. Lt (išaugo 13,2 proc.).

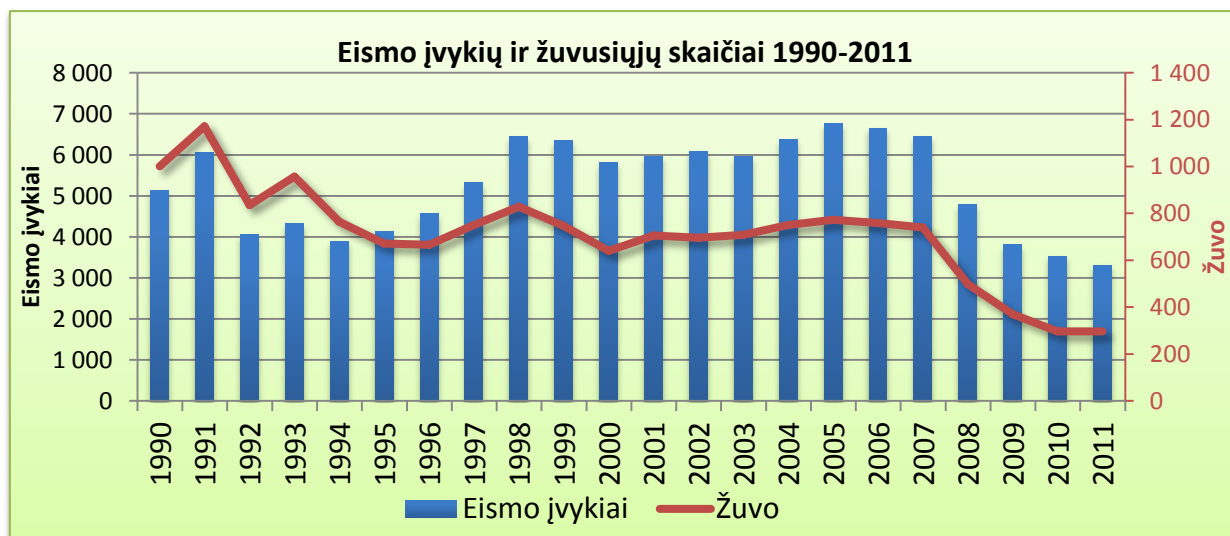
Per 2011 m. paimto turto (daiktų), pinigų, vertybinių popierių, užsienio valiutos suma sudarė 2,0 mln. Lt. Lyginant su 2010 m. ji išaugo 1,2 mln. Lt. arba 2,5 k. Paimto turto (daiktų) suma sudarė 1,9 mln. Lt. (išaugo 2,7 k.), pinigų, vertybinių popierių – 133,7 tūkst. Lt. (išaugo 15,6 proc.), užsienio valiutos – 0,9 tūkst. Lt. (sumažėjo 3,1 k.).

Didžiausios paimto turto (daiktų), pinigų, vertybinių popierių, užsienio valiutos sumos pagal apskritis užregistruotos Vilniaus aps. – 1,3 mln. Lt (išaugo 11,6 k.) ir Tauragės aps. – 244,9 tūkst. Lt (išaugo 80,6 k.).

Kelių eismo įvykiai, kuriuose žuvo arba buvo sužeisti žmonės

Per 2011 m. užregistruota 3 312 eismo įvykių, kuriuose 297 žmonės žuvo (2010 m. žuvo 299) ir 3 975 buvo sužeisti. Lyginant su 2010 m. (3 530 eismo įvykių), eismo įvykių skaičius sumažėjo 6,2 proc., juose sužeistų žmonių skaičius sumažėjo 6,0 proc., žuvusiųjų skaičius sumažėjo nuo 299 iki 297 arba 0,7 proc.

Vienam milijonui gyventojų tenka 92 eismo įvykiuose žuvę žmonės (2010 metais – 90; 2009 metais – 111; 2008 metais – 149; 2000 metais – 184; 1991 metais – 316). Nors bendras žuvusiųjų eismo įvykiuose žmonių skaičius per 2011 m. sumažėjo, tačiau jų tankumas 1 mln. gyventojų neįžymiai padidėjo. Tai paaiškinama skaičiavimo ypatumais dėl ženkliai sumažėjusio šalies gyventojų skaičiaus.

Daugiausiai žuvo pėsčiųjų – 111 (2010 m. – 108), vairuotojų – 91 (97), keleivių – 61 (66), dviratininkų ir mopedų vairuotojų – 30 (26). Pagal eismo dalyvių grupes žuvusiųjų vairuotojų sumažėjo 6,2 proc., pėsčiųjų padidėjo 2,8 proc., žuvusiųjų keleivių sumažėjo 7,6 proc.

Užregistruoti 686 eismo įvykiai, kuriuose nukentėjo nepilnamečiai, t. y. 9,9 proc. mažiau (2010 m. – 761). Eismo įvykiuose žuvo 19 vaikų (per 2010 m. – 17), t. y. žuvusiųjų vaikų skaičius padidėjo 11,8 proc., 9 vaikai žuvo dėl jų neatsargumo (2010 m. – 7). Eismo įvykiuose 730 vaikai sužeisti (815).

Daugiausia eismo įvykių įvyko dėl vairuotojų kaltės – 2 199 arba 66,4 proc. nuo visų užregistruotų. Taip pat dėl vairuotojų kaltės žuvo 165 žmonės (2010 m. – 184) ir 2 867 buvo sužeisti (2010 m. – 3 169). Dėl neblaivių vairuotojų kaltės įvyko 279 eismo įvykiai arba 2,5 proc. mažiau nei per 2010 m. (286).

	Eismo įvykiai		Žuvo		Sužeista	
	skaičius	+/-, proc.	skaičius	+/-, proc.	skaičius	+/-, proc.
Iš viso	3 312	-6,2	297	-0,7	3 975	-6,0
Alytaus aps.	138	-11,0	18	50,0	170	-14,1
Kauno aps.	572	-34,5	49	14,0	708	-33,2
Klaipėdos aps.	477	9,2	26		559	7,5
Marijampolės aps.	236	-13,2	29	-14,7	302	-13,5
Panevėžio aps.	333	-9,3	34	-12,8	398	-6,1
Šiaulių aps.	358	1,7	25	-13,8	436	3,8
Tauragės aps.	109	0,9	10	-28,6	125	0,8
Telšių aps.	136	-11,1	9	-30,8	190	-3,6
Utenos aps.	108	-10,0	21	10,5	110	-18,5
Vilniaus aps.	845	21,9	76	8,6	977	21,7

Eismo įvykių skaičius, palyginti su 2010 m., sumažėjo 6-iose apskrityse. Padidėjo Vilniaus aps. (+21,9 proc.), Klaipėdos aps. (+9,2 proc.), Šiaulių aps. (+1,7 proc.) ir Tauragės aps. (+0,9 proc.). Daugiausiai sumažėjo Kauno aps. (-34,5 proc.) bei Marijampolės aps. (-13,2 proc.).

Žuvusiųjų žmonių skaičius sumažėjo 5-iose apskrityse. Padidėjo Alytaus aps. (50,0 proc., nuo 12 iki 18), Kauno aps. (14,0 proc., nuo 43 iki 49), Vilniaus aps. (8,6 proc., nuo 70 iki 76) ir Utenos aps. (10,5 proc., nuo 19 iki 21).

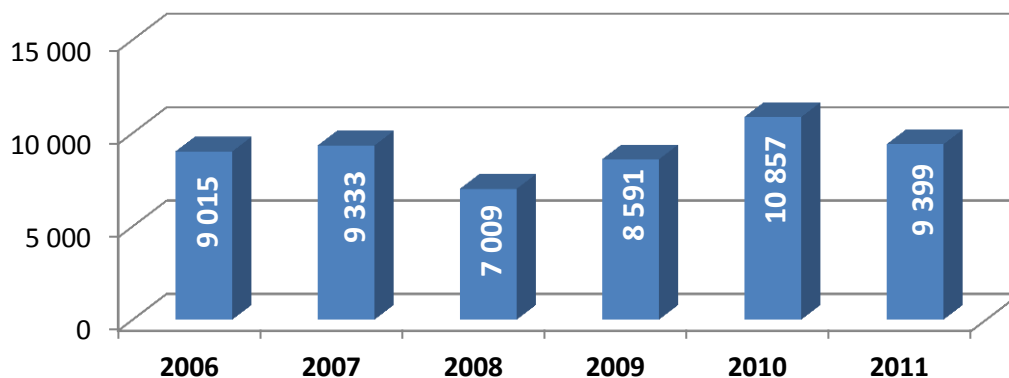
Pagal teritorinį paskirstymą žuvusiųjų skaičius padidėjo 22 savivaldybėse, iš jų daugiausiai: Vilniaus r., Kaišiadorių r., Molėtų r. ir Elektrėnų s.

Akcizinės prekės ir kontrabanda⁴

Per 2011 m. apibendrinti policijos įstaigų veiklos institucijų bendradarbiavimui ir mokesčių administravimui gerinti numatytų priemonių vykdymo rodikliai. Apibendrinami atliekami pagal 20 LR administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ATPK) straipsnių, numatančių administracinę atsakomybę už pažeidimus prekybos, finansų, apskaitos, autorinių ir gretutinių autorinėms teisėms srityse ir už pažeidimus, susijusius su neteisėta akcizinių prekių gamyba, laikymu ir apyvarta.

Per 2011 m. pagal 20 ATPK straipsnių surašyti 9 399 administracinio teisės pažeidimo protokolai (toliau – ATP protokolai), t.y. 1 188, arba 13,4 proc. mažiau nei per 2010 m.

Administracinių teisės pažeidimų protokolų skaičius per 2006-2011 m.

Per 2011 m. policijos įstaigos daugiausia ATP protokolų surašė pagal ATPK 163² str. „Akcizais apmokestinamų prekių laikymas, gabenimas ar realizavimas pažeidžiant nustatytą tvarką“, 164 str. „Prekybos turgavietėse taisyklių pažeidimas“, 167 str. „Prekybos viešosiose vietose pažeidimas“ ir 177 str. „Naminės degtinės, brogos arba kitų namų gamybos stiprių alkoholinių gėrimų gaminimas, įsigijimas, laikymas, gabenimas ar realizavimas“.

Per 2011 m. mažiausiai protokolų dėl minėtų administracinių teisės pažeidimų surašyta Alytaus apskrityje (381), Panevėžio apskrityje (419).

Daugiausia ATP protokolų surašyta Vilniaus apskrityje (2 311) ir Kauno apskrityje (1 744).

Analizuojant situaciją pagal apskritis paminėtina, kad stebimas surašytų ATP protokolų skaičiaus mažėjimas visose apskrityse, išskyrus Kauno apskritį.

Surašytų apskrityse ATP protokolų skaičius per 2007-2011 m.

Apskritis	2007	2008	2009	2010	2011	Kitimas per 2010-2011
Alytaus aps.	352	329	344	438	381	-13 proc.
Kauno aps.	1966	885	1354	1678	1744	3,9 proc.
Klaipėdos aps.	793	865	916	1387	988	-28,8 proc.
Marijampolės aps.	747	375	559	731	554	-24,2 proc.
Panevėžio aps.	265	215	285	479	419	-12,5 proc.

⁴ Policijos departamente apibendrinami ir analizuojami policijos įstaigų veiklos rezultatai pagal 20 Administracinių teisės pažeidimų kodekso straipsnių.

Apskritis	2007	2008	2009	2010	2011	Kitimas per 2010-2011
Šiaulių aps.	799	591	807	1009	882	-12,6 proc.
Tauragės aps.	360	623	490	677	538	-20,5 proc.
Telšių aps.	353	265	708	893	765	-14,3 proc.
Utenos aps.	515	425	610	954	804	-15,7 proc.
Vilniaus aps.	3159	2391	2470	2577	2381	-7,6 proc.
LKPBB	24	45	48	34	13	-61,8 proc.
Sumos	11 340	9 017	10 600	12 867	11 480	-10,8 proc.

Per 2011 m. lyginant su 2010 m., iš nelegalios apyvartos paimta 115,8 proc. daugiau falsifikuotų alkoholinių gėrimų, 13,9 proc. daugiau naminės degtinės, 11,9 proc. daugiau naftos produktų.

Daugiausia nusikaltimų įvykdoma ekonominiais-finansiniais sumetimais siekiant greito ir didelio pelno. Dažniausiai pažeidžiant nustatytą tvarką gabenamos plataus vartojimo prekės ir tos prekės, kurios Lietuvoje, dėl joms taikomų specialių mokesčių (akcizų mokesčio), yra daug brangesnės nei kaimyninėse šalyse. Pirmiausia tai akcizu apmokestintos prekės. Atsižvelgiant į tai, kad apie penktadalį valstybės biudžeto sudaro pajamos iš akcizo mokesčių, šio sektoriaus kontrolei 2009-2011 metais policijoje buvo skirtas ypatingas dėmesys.

Per 2011 metus daugėja iš nelegalios apyvartos išimamų prekių kiekiai. Lyginant su 2010 m., iš nelegalios apyvartos paimta 115,8 proc. daugiau falsifikuotų alkoholinių gėrimų, 13,9 proc. daugiau naminės degtinės, 11,9 proc. daugiau naftos produktų.

IRD prie VRM duomenimis per 2011 m. iš viso šalyje buvo užregistruoti 228 kontrabandos atvejai, arba 47 atvejais (26 proc.) daugiau nei per 2010 m. (per 2010 m. užregistruotas 181 kontrabandos atvejis). Per 2011 m. ištirti 147 nusikaltimai, arba 64,5 proc., per 2010 m. ištirti 97 nusikaltimai, arba 53,6 proc.

Nuo 2009 m. policija registruoja vis daugiau kontrabandos (LR BK 199 str.) atvejų: per 2011 m. policija registravo 26 kontrabandos atvejus, ištyrė 5 nusikaltimus, arba 1,9 proc. Per 2010 m. policijos įstaigos užregistravo 24 kontrabandos atvejus, ištyrė 19 nusikaltimų, arba 79,2 proc.

Tikslinga paminėti, kad pagal kompetenciją policija akcizais apmokestinamas ir kitas prekes iš nelegalios apyvartos išima šalies viduje, tai yra kai šios prekės nelegaliu būdu jau būna patekusios į apyvartą, todėl policijos veiklos rezultatai atsispindi tyrimuose pagal LR BK 199² str.

IRD prie VRM duomenimis per 2011 m. iš viso šalyje užregistruotas 161 neteisėto disponavimo akcizais apmokestinamomis prekėmis (LR BK 199² str.) atvejis, arba 13 atvejų (mažėjimas – 7,5 proc.) mažiau nei per 2010 m. Per 2011 m. ištirti 108 nusikaltimai, arba 67,1 proc. visų registruotų atvejų (atitinkamai per 2010 m. ištirta 114 atvejų arba 65,5 proc.). Policijos įstaigos 2011 m. užregistravo ir tyrė 45 neteisėto disponavimo akcizais apmokestinamomis prekėmis atvejus, tai 5 atvejais, arba 10 proc., mažiau nei per 2010 m. Ištirtas 41 nusikaltimas, arba 91,1 proc. (atitinkamai 2010 m. ištirti 37 atvejai, arba 74 proc.).

Per 2011 m. policijos įstaigos užregistravo 495 nusikaltimus ir 196 baudžiamuosius nusižengimus pagal LR BK 201 str. arba 15,4 proc. mažiau nei per 2010 m. (596 nusikaltimai ir 221 baudžiamasis nusižengimas). Ištirtos 677 nusikalstamos veikos ir ištyrimas siekia 98 proc. (lyginamuoju laikotarpiu ištirta 792 nusikalstamos veikos arba 96,9 proc.).

Atsižvelgiant į pateiktą analizę, konstatuotina, kad policijos įstaigų ir jų padalinių veiklos mastai ir rezultatai nepatenkinami. 2012 m. policijos įstaigoms rekomenduojama susidėlioti prioritetus, nustatyti savo veiklos teritorijose rizikingiausias ir daugiausia pažeidimų

galinčias turėti vietas ir vykdyti griežtesnę akcizais apmokestinamų prekių nelegalios apyvartos kontrolę.

V. APIBENDRINIMAI IR PRIORITETINĖS VEIKLOS KRYPTYS 2012 M.

Įvertinus aukščiau pateiktą informaciją, darytini šie apibendrinimai:

1. 2011 m. atliktos visuomenės nuomonės apklausos duomenimis 58 proc. gyventojų pasitiki policija. Nors pasitikėjimas policija nežymiai sumažėjo, tačiau ilgalaikė tendencija gera – visuomenė pasitiki policija.

2. Per 2010 - 2011 m. policijos sistemoje atliktus darbo organizavimo pakeitimus tiesioginis ekonominis efektas sudarė virš 6 mln. Lt. Lėšos buvo nukreiptos policijos veiklos intensyvumui palaikyti sumažėjusio finansavimo sąlygomis.

3. Per 2011 m. šalyje toliau mažėjo policijos pareigybių skaičius. Per metus įsteigtų statutinių policijos pareigūnų pareigybių skaičius sumažėjo 494 pareigybėmis arba 4,3 proc. Užimtų statutinių policijos pareigybių skaičius per metus sumažėjo 839 pareigybėmis arba 7,8 proc.

4. 2012 m. sausio 1 d. neužimtų policijos pareigūnų pareigybių skaičius sudarė 10,4 proc. nuo visų įsteigtų statutinių policijos pareigūnų pareigybių.

5. Per 2011 m. didėjo pasipriešinimo valstybės tarnautojams, tame tarpe policijos pareigūnams atvejų skaičius. Pagal BK 286 str. pasipriešinimų policijos pareigūnams skaičius išaugo 2 kartus, pagal ATPK 187 str. pasipriešinimų skaičius padidėjo 28,7 proc.

6. Vystomos ir plečiamos policijos elektroninės paslaugos. Nuo 2011 m. lapkričio 1 d. šalyje pradėjo veikti Policijos elektroninių paslaugų sistema www.epolicija.lt.

7. Policijos darbo krūvis didėja, nes per 2011 metus Policijos registruojamų įvykių registre užregistruotų įvykių skaičius padidėjo 10,0 proc.

8. Per 2011 m. 11 mėnesių registruojamų nusikalstamų veikų skaičius buvo stabilus ir nežymiai mažėjo, tačiau gruodžio mėnesį, įsigaliojus LR Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymui, nusikalstamų veikų skaičius per mėnesį pradėjo žymiai didėti ir metinis rodiklis lyginant su 2010 m. šalyje padidėjo 2,4 proc.

9. Per 2011 m. policijos įstaigos ištyrė 33 104 nusikalstamas veikas arba 0,3 proc. daugiau nei 2010 m., nors ištirtų per 2011 m. nusikalstamų veikų dalis nuo visų užregistruotų sumažėjo nuo 45,4 proc. iki 44,1 proc.

10. Eismo saugumo situacija šalyje toliau gerėja. Per 2011 m. lyginant su 2010 m. eismo įvykių skaičius sumažėjo 6,2 proc., juose sužeistų žmonių skaičius sumažėjo 6,0 proc. Žuvusiųjų skaičius sumažėjo nuo 299 iki 297 arba 0,7 proc.

11. Per 2011 metus daugėja iš nelegalios apyvartos išimamų prekių kiekiai. Lyginant su 2010 m., iš nelegalios apyvartos paimta 115,8 proc. daugiau falsifikuotų alkoholinių gėrimų, 13,9 proc. daugiau naminės degtinės, 11,9 proc. daugiau naftos produktų.

12. Per 2011 m. policijos įstaigos įgyvendino joms iškeltus uždavinius, prioritetines veiklos kryptis ir jų veikla vertinama gerai.

Atsižvelgiant į nusikalstamų veikų skaičiaus dinamiką bei tęsiant policijos sistemos optimizavimą, 2012 m. nustatomos šios prioritetinės policijos veiklos kryptys:

1. Užtikrinti policijos pajėgų veiksmingumą reaguojant į pranešimus apie rengiamus, daromus ar padarytus labai sunkius ar sunkius, apysunkius nusikaltimus, kai nukentėjusiojo gyvybei, sveikatai ar didelės vertės turtui gresia pavojus (A kategorijos pranešimai).

2. Efektyvinti organizuoto nusikalstamumo ir aukšto pavojingumo lygio nusikalstamų grupių išaiškinimą, ypatingą dėmesį skiriant jų narių neteisėtu būdu įgyto turto nustatymui, nusikalstamų veikų elektroninėje erdvėje tyrimų tobulinimui ir prevencijai.

3. Stiprinti policijos pareigūnų daromų nusižengimų, tarnybinės drausmės pažeidimų ir nusikalstamų veikų užkardymą.
4. Didinti policininko profesijos prestižą, patrauklumą ir motyvaciją.
5. Įgyvendinti policijos sistemos valdymo optimizavimą reorganizuojant Policijos departamentą ir specializuotas policijos įstaigas.

PRIDEDAMA. 14 lentelių.

Štabo Veiklos analizės ir kontrolės skyrius

Algis Kojala, tel. 271 7968, el. p. algis.kojala@policija.lt

Ervinas Deviatnikovas, tel. 271 9708, el. p. ervinas.deviatnikovas@policija.lt

Giedrius Kanapienis, tel. 271 9956, el. p. giedrius.kanapienis@policija.lt

